

DUNAJSKÁ STREDA – MESTO PREVENČIE
DUNASZERDAHELY – A MEGELŐZÉS VÁROSA

2015-2016

Aj Dunajská Streda sa zapojila do celoštátneho programu pod názvom Mesto prevencie. Projekt slúžiaci na potlačenie drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov kráča ako štafeta z mesta do mesta, k nám prišla z Galanty.

Cieľom celoročného projektu je, aby výchova k zdravému spôsobu života čo najviac rezonovala aj v materských, aj v základných školách, lebo generácia, na ktorú sa sústreďuje program prevencie, je základnou podmienkou a zárukou budúcnosti a rozvoja mesta.

Dunaszerdahely is bekapcsolódott a Megelőzés városa országos programba. A drogfüggőség és más szociálpatológiai jelenségek visszaszorítását szolgáló projekt megelőzési stafétaként halad városról városra, hozzánk Galántáról került.

Az egyéves projekt célja, hogy a megelőzés, az egészséges életmódra való nevelés minél nagyobb szerepet kapjon az óvodákban és az iskolákban. A felnővekvő generáció ugyanis, amelyről e program szól, egy város fejlődésének, jövőjének záloga.

Hlavným cieľom aktivít bolo zamerať pozornosť všetkých zúčastnených na prevenciu, posilňovať schopnosť ochrániť sa pred sociálno-patologickými javmi. Pozornosť sme upriamili aj na bezpečné používanie internetu, na ochranu zdravia, záškoláctvo, fajčenie, alkohol. Naším cieľom bolo tiež vytváranie podmienok na aktívne a zmysluplné využívanie voľného času, zdravý rozvoj osobnosti, zdravotný štýl, na podporu aktivít zameraných na predchádzanie užívania drog a iných návykových látok.

Az aktivitások fő célja a megelőzésre irányuló figyelemfelhívás volt, valamint a védekezés a szociál-patológiai jelenségek ellen. A figyelem középpontjában az internet biztonságos használata volt, az egészségvédelem, a rendszeres iskolalátogatás, harc a dohányzás és az alkohol ellen, stb. E célok elérése érdekében a szabadidő észszerű eltöltésére, az egészséges személyiségfejlesztésre, az egészséges életmódra és a szenvedélybetegségek elkerülésére irányult a figyelem.

Prevenčné aktivity sa sústreďovali okolo nasledovných tém:

A megelőzésre irányuló aktivitások a következő témakörök köré csoportosultak:

1. Ochrana životného prostredia – Selektívny zber odpadu
Környezetvédelem – Szelektív hulladékgyűjtés

Mesto Dunajská Streda pravidelne organizuje separovaný zber odpadu v materských a základných školách, aj v sledovanom období sa školy zapojili do súťaže v selektívnom zbere odpadov pod názvom Súťaž s pánom Smietkom, ktorú vyhlásila spoločnosť odpadového hospodárstva .A.S.A. V rámci tohto ekologického programu sa uskutočnili aj interaktívne predstavenia (pomocou hercov divadla Rivalda) v materských školách, ktorých výchovným cieľom bola výchova detí od skorého veku k ochrane prírody a k selektívnemu zberu odpadu. Pre základné školy spoločnosť .A.S.A. umožnila v rámci exkurzie pozrieť si postup spracovania odpadu v areáli spoločnosti. Pre školy a školské zariadenia sme odštartovali aj sprievodnú súťaž pod názvom UMENIE Z ODPADU.

Dunaszerdahely városa a szelektív hulladékgyűjtést szorgalmazza az óvodáiban és az alapiskolákban. A városi fenntartású oktatási intézmények is bekapcsolódtak a szelektív hulladékgyűjtéssel összefüggő versenybe, melyet az .A.S.A. vállalattal közösen szervezett a Városi Hivatal. A papírgyűjtésen kívül a Rivalda színház

művészei játékos, zenés, interaktív előadásokat tartottak az óvodákban, melynek célja már a korai gyermekkorban a környezetvédelemre nevelés és a környezettudatos szelektív hulladékgyűjtés. Az alapiskolák számára az .A.S.A. vállalat tanulmányutat szervezett, melynek célja a hulladék feldolgozásának megismerése volt. Az alapiskoláink tanulói számára MŰVÉSZET A HULLADÉKBÓL elnevezésű képzőművészeti versenyt hirdettünk.

2. Projekt Tvoja správna voľba

A te helyes választásod projekt

Hlavným cieľom projektu bola snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania so zameraním na tabak, alkohol a marihuanu. Projekt určený pre deti vo veku 9-10 rokov využíval inovatívne prístupy práce s deťmi v prevencii kriminality formou interaktívnej tvorivej dielne. Organizátorom aktivity bolo OR PZ v Dunajskej Strede.

A projekt fő célja a különböző szenvedélybetegségek hatása alatt elkövetett bűncselekmények csökkentése és a dohánycikk, az alkohol és a marihuána negatív hatásairól szóló tájékoztatás. A projekt, melynek célcsoportja a 9-10 éves gyerekek voltak, interaktív formában valósult meg a Járási Rendőrkapitányság szervezésében.

3. Lokálpatriotizmus – vedomostná súťaž o histórii mesta

Lokálpatriotizmus – várostörténeti vetélkedő

Samospráva mesta Dunajská Streda v spolupráci s Ochránárskym spolkom Csallóköz-Szerdahelyi Kaszinó 1860 zorganizovala vedomostnú súťaž pre žiakov o minulosti a histórii mesta Dunajská Streda s cieľom posilňovania a uvedomovania lokálpatriotizmu.

Dunaszerdahely Város Önkormányzata és a Csallóköz - Szerdahelyi Kaszinó 1860 Városvédő Egylet helytörténeti versenyt szervezett a tanulók részére a lokálpatriotizmus erősítésének és tudatosításának érdekében.

4. Zdravý životný štýl

Egészséges életmód

Zamerali sme sa na zvýšenú konzumáciu ovocia, zeleniny a mlieka, zorganizovali sme ochutnávky v ŠJ pri MŠ

Kiemelt figyelmet szenteltünk a gyümölcs-, zöldség- és tejfogyasztásnak, ételkóstolókat szerveztünk az óvodakonyhákban

5. Športové dni

Sportnapok

Šport ako zmysluplné trávenie voľného času a športom ku zdraviu

Sport, mint a szabadidő értelmes eltöltése, sporttal az egészség megőrzéséért

6. Právne následky, trestnoprávna zodpovednosť

Büntetőjogi következmények és felelősség

Zamerali sme sa na záškoláctvo, šikanovanie, bezpečné používanie internetu, ako aj na podporu právneho vedomia detí a žiakov.

A figyelmet az iskolakerülésre, zaklatásra, az internet biztonságos használatára és ezek büntetőjogi következményeinek tudatosítására irányítottuk.

V roku 2015 na internetovej stránke mesta Dunajská Streda sme informovali o aktivitách súvisiacich s projektom Dunajská Streda - mesto prevencie. Na ukážku prikladáme z nich niekoľko:

A 2015-ös év folyamán a városi weboldalon tájékoztattunk azon aktivitásokról, melyeket a Dunaszerdahely - a megelőzés városa projekt keretén belül valósítottunk meg. Bemutatóképp néhány közülük:

TVOJA SPRÁVNA VOĽBA

V rámci programu Európskej komisie „Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti“ bol schválený projekt s názvom „TVOJA SPRÁVNA VOĽBA“, ktorému aj dunajskostredský mestský úrad poskytol priestor. Hlavným cieľom projektu bola prevencia patologických javov prostredníctvom prednášok a hravých činností. V Dunajskej Strede sa konal v dňoch od 23.februára do 9.marca. Cieľovou skupinou boli žiaci 3. a 4. ročníkov dunajskostredských základných škôl.

Prednáška sa uskutočnila v interaktívnej dielni, v budove Okresného riaditeľstva Policajného zboru. Hlavnou školiteľkou bola Mgr. Sabína Baloghová, referent špecialista skupiny prevencie v spolupráci s ďalšími dvoma asistentkami. Pani Mgr. Baloghová sa vo svojej prednáške zameriavala na tri oblasti návykových a psychotropných látok, ktorými boli alkohol, tabak a marihuana. Hovorila o škodlivých účinkoch týchto látok, nebezpečenstve vzniku závislostí a možných trestoch podľa trestného zákona, pričom upozorňovala na ohrozenú vekovú kategóriu 15 a 18 rokov.

Prednáška a interaktívne činnosti trvali hodinu. Nakoľko sa k téme mohli vyjadriť aj deti a položiť tak aj svoje otázky, vo viacerých prípadoch sa hodina času ukázala ako nedostatočná. Deti mali množstvo zaujímavých a podnetných otázok a radi zdieľali svoje zážitky získané z vlastného okolia. Ich prejavená aktivita zaručuje, že témy projektu sú veľmi aktuálne. Drogy sú v dnešnej spoločnosti prítomné a deti sa o ne intenzívne zaujímajú.

A TE HELYES VÁLASZTÁSOD

Az Európai Bizottság a „Bűnmegelőzés és bűnüldözés“ programjának keretén belül létrehozta a „A TE HELYES VÁLASZTÁSOD“ elnevezésű projektet, amelynek a dunaszerdahelyi városi hivatal is teret adott. A projekt fő üzenete a drogfüggőség megelőzése, amely előadással és játékos foglalkozásokkal kíván hatni a gyerekekre. A program Dunaszerdahelyen február 23-a és március 9-e között valósult meg. A célközönséget Dunaszerdahely valamennyi alapiskolájának a 3. és 4. évfolyamos tanulói alkották.

Az előadás helyszíne egy interaktív műhely volt a járési rendőrkapitányság székházában. A főelőadó Mgr. Balogh Szabina, a preventív központ specialistája volt. Munkáját két további munkaerő segítette. Az előadás tartalma három témára irányult, melyek az alkohol, a dohány és a marihuána voltak. A rendőrnő beszélt eme anyagok káros hatásairól, a függőség veszélyének kialakulásáról és a törvény által előírt lehetséges büntetésekről, miközben hangsúlyozta a 15 és 18 éves életkor meghatározó szerepét.

Az előadás és az interaktív foglalkozások osztályonként egyórásak voltak. Ez az egy óra nem minden alkalommal bizonyult elégnak, merthogy közben a gyerekek is hozzászólhattak a témához, kérdéseket tehettek fel. És valóban, rengeteg mondandójuk adódott, bátran megosztották véleményüket, beszéltek a saját környezetükből szerzett tapasztalataikról. Mindez bizonyítja, hogy a felvetett téma nagyon is időszerű. A drogok jelen vannak és a gyerekeket is foglalkoztatják.

Protidrogová prednáška očami žiaka

Na naše veľké prekvapenie v jeden utorkový deň nám odpadla štvrtá a piata hodina, lebo k nám prišli návštevníci. Všetci sme boli veľmi zvedaví. Keď zazvonilo, do triedy vstúpili dvaja psychológovia. Predstavili sa a povedali, že prišli, aby sa s nami porozprávali o drogách a iných škodlivých závislostiach.

Najprv napísali na tabuľu niekoľko negatívnych výrazov a spýtali sa, aké pocity v nás vyvolávajú tieto slová. Sprvu sme boli trochu hanbliví, no časom sme sa osmelili, diskutovali o téme a povedali svoj názor. Neskôr nás rozdelili do štyroch skupín, kde sme mali zahrať rôzne situačné hry. Naučili sme sa reagovať na nepríjemné situácie, napr. kedy nám ponúknu cigaretu, alebo niečo iné. Mali sme za úlohu aj napísať niekoľko dôvodov, pre ktoré sa môžeme stať závislými na drogách. Spýtali sa nás tiež, aké drogy a omamné látky poznáme, čo o nich vieme, aké majú vedľajšie účinky. Vysvetlili nám, prečo ich nesmieme užívať, veď poškodzujú a ničia náš organizmus. Teraz už vieme, že okrem drog sa závislými môžeme stať aj na kofeínu a na nikotínu. Informovali nás aj o tom, že vymanie sa zo závislosti na drogách je nesmierne ťažké, takmer nemožné. Povedali tiež, že drogovu závislí ľudia sa vzdajú takmer všetkého, páchajú aj rôzne trestné činy, aby si mohli kúpiť svoju dennú dávku.

Myslím si, že psychológom, ktorí nás navštívili, sme dlžní veľa vďaka, že nám odovzdali tieto poznatky, porozprávali sa s nami a poukázali na škodlivé následky užívania drog. Tieto dve hodiny boli podľa mňa pre nás veľmi užitočné, lebo sme sa z prednášok veľa naučili a všetci sa v budúcnosti musíme vyhýbať týmto škodlivým závislostiam.

Drogellenes előadás - a diák szemével

Egy keddi napon nagy meglepetésünkre elmaradt a negyedik és ötödik óránk, mivel látogatónk érkeztek. Mindenki nagyon izgatott volt. Csengetéskor két pszichológus lépett be az osztályunkba. Bemutakoztak és elmondták, azért jöttek, hogy elbeszélgessenek velünk a drogok fajtáiról és egyéb káros szenvedélyekről.

Megkértek minket arra, hogy székeinket rendezzük kör formába, így foglaljunk helyet. Először felírtak a táblára pár negatív kifejezést, és az volt a kérdésük, hogy ezek a szavak milyen érzelmeket váltanak ki belőlünk. Mindannyian egy kicsit szégyenlősök voltunk az elején, de végül mindenki megnyílt, hozzászólt a témához és kifejtette véleményét.

Később négy csoportba osztottak bennünket, és különféle szituációkat kellett eljátszanunk. Megtanultuk, hogyan tudunk kezelni kellemetlen helyzeteket, például ha cigarettával kínálnak vagy egyéb mással. Még az is a feladatunk volt, hogy írjunk le pár indokot arra, miért lehetünk a kábítószeresek rabjává. Megkérdezték tőlünk azt is, milyen kábítószereket és bódítószereket ismerünk, mit tudunk róluk, mi a mellékhatásuk. Elmagyarázták nekünk, miért nem szabad használni őket, hiszen roncsolják, tönkreteszik szervezetünket. Most már azt is tudjuk, nem csak kábítószerektől válhatunk függővé, hanem akár a koffeintől és a nikotintól is.

Felvilágosítottak minket arról is, hogyha mi is a drogok rabjává válunk, a visszaút nagyon nehéz, szinte lehetetlen. Továbbá elmondták nekünk, hogy azok az emberek, akik a drogok áldozatává válnak, szinte mindent feladnak, különböző bűncselekményeket is elkövetnek annak érdekében, hogy meg tudják vásárolni a napi szükséges adagjukat.

Azt gondolom, hogy egy óriási köszönettel tartozunk nekik, hogy átadták nekünk ezt a sok bölcsességet, elbeszélgettek velünk, és rámutattak a kábítószer káros hatására.

Szerintem nagyon hasznos volt számunkra ez a két óra, mert mindenki sokat tanult ebből az előadásból, és elgondolkodhatott arról, hogy a jövőben hogyan kerülje el a káros szenvedélyeket.

Svetový deň vody v Základnej škole Zoltána Kodálya s VJM

Valné zhromaždenie OSN z iniciatívy environmentálnej konferencie v Rio de Janeiro v roku 1992 vyhlásilo 22. marec za Svetový deň vody. Týmto upriami pozornosť vlád, organizácií a jednotlivcov na význam vody v živote človeka. Cieľom je ochrana životného prostredia, v rámci toho ochrana zásobárne vody na Zemi. Členovia EkoKomanda ZŠ Zoltána Kodálya pripravili 25. marca pre žiakov veľkolepý rad podujatí.

Predpoludním sa žiaci 1. a 2. stupňa zapojili do vodných programov. Deň sa začal výstavou plagátov na tému vody, ktoré poslali žiaci 2. stupňa do súťaže plagátov vyhlásenej EkoKomandom. Následne si žiaci vypočuli zaujímavé prednášky. Hlavnou témou bol stav pitnej vody a jej ochrany. Pre žiakov 2. stupňa prezentovala ukážku s pokusmi pracovníčka vodárenského závodu v Dunajskej Strede Ildikó Mits. Žiaci mohli vyšetriť biologické kvalitatívne ukazovatele pitnej vody, zmerať hodnotu pH a tvrdosti vody. Medzičasom členovia EkoKomanda zabávali žiakov 1. stupňa "vodovými hrami" a pokusmi. V učebni kreslenia sa rodili obrázky jedna krajšia ako druhá, z ktorých časť škola poslala do výtvarnej súťaže, zvyšok zdobí chodbu školy.

Pri príležitosti tohto významného dňa učiteľia, zamestnanci ako aj žiaci školy prišli v modrom oblečení.

Víz napja a Kodályban

A víz napjának megünneplését az 1992. évi Rio de Janeiro-i környezetvédelmi konferencián kezdeményezték először. Ennek hatására az ENSZ március 22-t a víz világnapjává nyilvánította, felhívva a kormányok, szervezetek és magánszemélyek figyelmét a víz fontos szerepére életünkben. Cél, hogy óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét.

A Kodály Zoltán Alapiskola ÖkoKommandójának tagjai március 25-én nagyszabású rendezvénysorozatot szerveztek a diákoknak.

A délelőtt folyamán valamennyi alsó és felső tagozatos diák élvezhette a vizes programokat. A reggel „vizes” poszterek kiállításával kezdődött, amelyeket az iskola felsős diákjai készítettek az ÖkoKommandó által meghirdetett poszterversenyre. Ezt követően a diákok érdekes előadásokon vettek részt. A nap főbb témáit az ivóvizeink állapota és védelme adták. A felső tagozatosoknak Mits Ildikó, a Dunaszerdahelyi Vízművek munkatársa tartott kísérletekkel egybekötött bemutatót. A diákok megvizsgálhatták az ivóvíz biológiai vízminőségi jellemzőit, megmérték a víz pH-értékét és keménységi fokát. Ezalatt a kisebbeket az ÖkoKommandósok

szórakoztatták vizes játékokkal, kísérletekkel. A rajzteremben pedig szebbnél szebb képek születtek, amelyek egy részét képzőművészeti pályázatra küldte el az iskola, a többi alkotás pedig az intézmény folyosóját díszíti.

E jeles nap alkalmából az iskola tanárai, alkalmazottai és a diákok is kék ruhában jelentek meg.

Dvanást' globálnych problémov Zeme

Žiaci ZŠ Ármina Vámbéryho v rámci tematického mesiaca 12 globálnych problémov Zeme spracovali v škole aj mimo školy pomocou rozmanitých činností a pestrých metodických prostriedkov. Do programu ochrany prírody sa zapojili prostredníctvom učebných predmetov: biológia, svet práce, technika, nemecký a anglický jazyk.

Po tom, čo sa na vyučovacích hodinách zoznámili s environmentálnymi problémami, do ich spracovania sa zapojili v skupinách. Pripravili plagáty s tematikou ekologických problémov, ktoré doliehajú na svet. Žiaci ukázali aj spôsoby, ako predchádzať týmto problémom.

Žiaci svoje plagáty umiestnili na paravány v slávnostnej sieni školy. Výstavu si pozreli aj návštevníci školy, rodičia a ostatní žiaci. Žiaci 5. ročníka recyklovali. Použitím odpadov (kotúčky toaletného papiera, handry, papierový a plastový odpad, lepenka) zhotovili typy krajín na hodine techniky.

Ciele výstavy:

- upriamiť pozornosť na význam ochrany prírody
- výchova k vedomému životnému štýlu pre ochranu prírody
- rozvoj pozitívneho postoja žiakov k prírode, k vode, k zdravému spôsobu života, k akceptácii druhých a k zodpovednosti
- napomáhať k postoju s prihliadnutím na životné prostredie a zodpovednosti za prostredie
- ochrana prírody, zachovanie kvality životných podmienok pre budúce generácie
- spoznávanie možností hospodárenia s vodou
- rozvoj komunikačných schopností
- rozvoj kolektívneho ducha
- spoznávanie možnosti prevencie znečistenia životného prostredia a znižovania kvality života
- spoznávanie možností selektívneho zberu odpadu, recyklácia
- upriamiť pozornosť na možnosti mládeže na úseku ochrany životného prostredia

Vyhodnotenie projektu:

Žiaci sa aktívne zapájali do programov. Skúsenosti ukazujú, že žiaci pochopili a vyriešili úlohy, plagáty a modely vyrobili a predstavili podľa svojich najlepších schopností. Na vyučovacích hodinách odborných predmetov za svoje práce dostali aj známky. Zo spätných

väzib je jednoznačné, že vedomosti žiakov získané v rámci týchto rozmanitých aktivít sú hlbšie a efektívnejšie, než v rámci zaužívaných učebných hodín. V skutočnosti informácie si nazbierali sami, nové poznatky získali samostatne a sami sa dopracovali k príčinným súvislostiam.

Koordinátormi tematického mesiaca boli Judit György a Beáta Kitanovics.

A Föld 12 globális problémája

A Vámbéry Ármin Alapiskola diákjai a tematikus hónap keretében a Föld 12 globális problémáját iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozták fel. A környezetvédelmi programba az alábbi tantárgyakon kapcsolódtak be: biológia, geográfia, munka világa, technika, német nyelv és angol nyelv.

Miután a tanórákon a tanulók megismerkedtek a környezeti problémákkal, csoportokban vállalkoztak azok feldolgozására. Az általuk készített plakátok témái az egész világot sújtó ökológiai problémák voltak. A diákok azt is bemutatták, hogyan lehet ezeket a problémákat megelőzni.

A tanulók plakátjaikat paravánokra tűzték, amelyeket az iskola díszcsarnokában helyeztek el. A kiállítást az iskolába látogatók, a szülők és a többi diákok is megtekinthették. Az 5. évfolyam diákjai újrahasznosítottak. Hulladékokat felhasználva (wc-papír guriga, rongy, papír- és műanyag hulladék, karton...) tájtípusokat készítettek a technika órán.

A kiállítás célja:

- *figyelemfelkeltés a környezetvédelem fontosságára*
- *környezettudatos életmódra nevelés*
- *tanulók természethez, vízhez, az egészséges életmódhoz és embertársi elfogadáshoz történő pozitív hozzáállásának és felelősség-érzetének továbbfejlesztése*
- *a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése*
- *környezet védelme, továbbá minőséges életkörülmények fenntartása a következő nemzedékek számára*
- *vízgazdálkodás lehetőségeinek megismerése*
- *kommunikációs képességek fejlesztése*
- *közösségi érzés fejlesztése*
- *megismerni a környezetszennyezés és az életminőség-rombolás megelőzésének módjait*
- *a szelektív hulladékgyűjtés módjainak megismerése, újrahasznosítás*
- *felhívni a figyelmet arra, mit tehetnek a fiatalok környezetük védelméért*

A projekt értékelése:

A tanulók aktív résztvevői voltak a programoknak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a diákok a feladataikat megértették, megoldották, a plakátokat és a modelleket képességeiknek megfelelően elkészítették és bemutatták. A szaktárgyi órákon érdemjegyet is kaptak a munkájukra.

A visszajelzésekből egyértelmű, hogy a tanulóknak e sokszínű foglalkozásokon szerzett tudása elmélyültebb és eredményesebb, mint a hagyományos tanórák keretein belüli. Valójában saját maguk gyűjtötték be az információt, önállóan szereztek ismereteket és maguk jutottak el az ok-okozati összefüggésekhez.

A tematikus hónap koordinátorai: György Judit és Kitanovics Beáta voltak.

Deň Zeme – 22. apríl v ZŠ Ármina Vámbéryho s VJM

Iniciatívne družstvá 7. a 8. ročníka školy odpovedali formou listu na otázky predstavujúce najpálčivejšie problémy našej Zeme, ktoré si žiadajú neodkladné riešenie. Žiaci mohli pracovať niekoľko dní. V tesnom záporení najpresnejšie odpovede dalo družstvo A.V. E. zo 7. B v zložení Emma Szabó, Anna Pápay a Virág Győry. Za nimi iba o 2 body zaostali žiačky zo 7. A: Linda Rebeka Méhes, Antónia Nagy a Anna Ágnes Mészáros. Družstvo Márkerek v zložení Zsóka Markolt, Noémi Lilla Farkas a Flóra Csicsai dosiahlo 3. miesto.

Vít'azné celky obdržali vecné dary, navyše sa mohli zúčastniť výsadby prvých stromčekov a kríkov Náučného chodníka a koreninovej záhrady Vámbéryho. Náučný chodník má za cieľ predstaviť pôvodné stromovité druhy drevín Žitného ostrova. V Deň Zeme vysadili 3 stromčeky: vrbu, jelšu lepkavú a dub, ďalej koreninové rastliny, ktoré majú priaznivé účinky na naše zdravie.

Založením náučného chodníka žiaci chcú upriamiť pozornosť na význam čistoty prírodného prostredia. Dúfame, že Náučný chodník a koreninová záhrada Vámbéryho v budúcnosti rozšíria o ďalšie rastlinné druhy v znamení hesla "čo je darom pre Zem, je darom aj pre naše zdravie".

Pod názvom Rozkladá sa, nerozkladá sa mali prednášku víťazi Environmentálnej súťaže Sajó, žiačky ZŠ Vámbéryho: Emma Pongrácz (9.C), Emma Szabó a Orsolya Pinte (7.B). V prednáške hľadali riešenia ekologického problému, ktorý predstavuje plastový odpad.

Április 22. Föld Világnapja - így ünnepelték a Vámbéry alapiskolában

A 7. és a 8. évfolyam vállalkozó szellemű csapatai levelezős formában válaszoltak azokra a kérdésekre, amelyek Földünk legégetőbb, megoldásra váró világméretű problémáiról szóltak. A diákok több napig dolgozhattak. A szoros versenyben a 7. B osztályos Szabó Emma, Pápay Anna és Győry Virág (A.V.E. csapat) fogalmazta meg legpontosabban a válaszokat. Mindössze 2 ponttal lemaradva gyönyörű munkát végeztek a 7. A osztály tanuló is: Méhes Rebeka Linda, Nagy Antónia és Mészáros Ágnes Anna. A 3. helyezést a Márkerek csapata érte el: Markolt Zsóka, Farkas Lilla Noémi, Csicsai Flóra.

A győztes csapatok a tárgyi ajándék mellett a Föld napja alkalmából részt vettek a „Vámbéry tanösvény és fűszerkert” első fáinak, bokrainak kiültetésében. A tanösvény Csallóköz tipikus fajfajtaát hivatott bemutatni. A Föld Világnapján 3 fa került a rendeltetési helyére: egy fűzfá, enyves éger és egy tölgyfa, továbbá olyan fűszernövényeket helyeztek a földbe a tanulók, amelyeknek egészségünkre jótékony hatásai igazoltak.

A tanösvény kialakításával az iskola tanulóinak célja felhívni a figyelmet a környezet tisztaságának megőrzésére. Bízunk benne, hogy a „Vámbéry tanösvény és fűszerkert“ a következő években további növényekkel fog bővülni, hiszen, ami ajándék a Földnek, ajándék az egészségünknek.“

„Bomlik, nem bomlik“ címmel tanulói kiselőadást tartottak a Sajó Környezetvédelmi Verseny győztesei – a Vámbéry Ármin alapiskola diákjai: Pongrácz Emma (9.C osztály tanulója), Szabó Emma és Pintes Orsolya (7.B osztály tanuló). Előadásukban megoldásokat kerestek arra a súlyos globális ökológiai problémára, amit a műanyag hulladék jelent.

Pohybová terapia v ZŠ Ármina Vámbéryho s VJM

Komplexné pohybové nácviky tvorili súčasť každodennej činnosti v Základnej škole Ármina Vámbéryho v Dunajskej Strede aj počas školského roka 2014/2015.

Pedagógovia tieto nácviky pravidelne zaradili v závislosti na vyučovacích hodinách. V niektoré dni žiaci prichádzali do školy skôr, aby sa pohybovej terapie mohli zúčastniť. Nové pohybové prvky učitelia naučili deťom zvyčajne v štvortýždňových intervaloch, podľa toho, na akej úrovni si deti osvojili nácviky z predošlých týždňov. Žiaci zaznamenali priaznivý účinok pohybovej aktivity. Často tieto cviky absolvovali aj pred písomkami, nakoľko zistili, že čerstvá pohybová terapia zlepšuje myšlienkové pochody.

Pohybová terapia pozitívne vplýva na postoj žiakov a ich prospech na vyučovacích hodinách.

Pozitívne výsledky dosiahli v mnohých oblastiach:

- U žiakov s problémami s čítaním sa zlepšila schopnosť čítania, klesol počet chýb, minimalizovala sa nesprávna interpretácia. U viacerých žiakov sa výrazne zlepšilo chápanie textu, pozitívne zmeny boli zaznamenané aj v memorizácii.
- U žiakov s problémami s písaním klesol počet pravopisných chýb. Žiaci s poruchou schopnosti čítať si viac dajú záležať na používanie dĺžňov a písmen, lebo pri samokontrole si chyby zistia a opravujú. U mnohých žiakov sa vlastnoručne písaný text stal čitateľnejší a upravenejší.
- U detí s poruchou koncentrácie a sústredenosti sa zlepšila schopnosť koncentrácie, ďalej sa naučia ovládať impulzy aktivity.
- Pre deti s vývinovou poruchou koordinácie je veľmi prospešné úsilie vynaložené na dosiahnutie výdrže. Tieto pohyby posilňujú svalstvo útlých detí, spresnia systém rovnováhy, upravujú držanie tela a zladia fungovanie zmyslových orgánov.

V rozvíjaní pohybu učitelia pokračujú dovedy, až kým dieťa dosiahne pohybovú úroveň primeranú svojmu veku a dosiahne rovesníkov. Deti sa počas pohybovej terapie cítia dobre, sú uvoľnenejšie a majú radosť z pohybu.

Mozgásterápia a Vámbéry Ármin Alapiskolában

A Dunaszerdahelyi Vámbéry Ármin Alapiskolában a 2014/2015-ös tanévben is a mindennapok részét alkották a komplex mozgásterápiás gyakorlatsorok.

A gyakorlatokat a pedagógusok rendszeresen beiktatták a tanítási órától függően. Voltak napok, amikor a tanulók korábban érkeztek az iskolába, hogy részt vegyenek a mozgásterápián. A pedagógusok általában négyhetente tanították be az új mozgáselemeket, attól függően, hogy a gyerekek milyen szinten sajátították el az előző hetek fejlesztő gyakorlatait. A tanulók érezték a mozgás jótékony hatását. Gyakran az írásbeli felmérések előtt is elvégezték a gyakorlatokat, mert a diákok azt tapasztalták, hogy a mozgásterápia után könnyebben megy a gondolkodás is.

A mozgásterápia jótékony hatással van a tanulók magatartására és tanórai teljesítményükre.

Számos területen sikerült pozitív eredményeket elérni:

- Az olvasásproblémával küzdő tanulóknál javult az olvasás készsége, csökkent a hibák száma, minimalizálódott a „félreolvasás”. Több tanulóval a szövegértés is sokat fejlődött, valamint a memorizálás terén is pozitív változásokat lehet tapasztalni.

- Az írásproblémával küzdő tanulóknál csökkent a helyesírási hibák száma. A diszlexiás tanulók jobban odafigyelnek az ékezetek és írásjelek alkalmazására, mivel magukat ellenőrizve észreveszik a hiányosságokat és pótolják. Sokaknál olvashatóbbá, rendezettebbé vált az írás külalakja is.

- A figyelemzavarral küszködő gyermekeknél nő a koncentráció képesség, valamint megtanulják kontrolálni aktív impulzusaikat.

- A mozgásfejlődésükben elmaradt gyerekeknél hasznos a kitartást igénylő erőfeszítés. A vékony gyerekeknél ezek a mozgások megerősítik az izomzatot, az egyensúlyrendszert pontosítják, szabályozzák a testtartást, és összehangolják az érzékszervek működését.

A mozgásfejlesztést az oktatók addig folytatják, amíg a gyermek eléri a korának megfelelő mozgásfejlettségi szintet, utoléri társait. A foglalkozások alatt a gyerekek jól érzik magukat, felszabadultabbak, örülnek a mozgásnak.

Súťaž o histórii mesta vyhralo družstvo ZŠ Gyulu Szabóa s VJM

Rad podujatí Dní sv. Juraja sa začal súťažou o histórii mesta pod názvom Moje mesto, Dunajská Streda. Vo Vermesovej vile svoje miestopisné vedomosti prezentovali 3–4-členné tímy. Najlepšie výsledky dosiahlo družstvo Pamätníci zo ZŠ Gy. Szabóa s VJM (Rebeka Vajda, Dávid Mazács, Gábor Varga, Krisztina Czödör, pripravujúca učiteľka Frederika Nagy). Druhé miesto získalo družstvo Primavera zo ZŠ Á. Vámbéryho s VJM, 3. miesto patrilo ďalšiemu celku ZŠ Á. Vámbéryho s VJM, ktorý sa volá Lóránt a jeho anjeli. Hlavným organizátorom súťaže bol ochranársky spolok mesta Csallóköz-Szerdahelyi Kaszinó 1860.

A Szabó Gyula Alapiskola csapata nyerte a várostörténeti vetélkedőt

A Szent György-napok rendezvénysorozat az Én városom, Dunaszerdahely elnevezésű várostörténeti vetélkedővel vette kezdetét. A Vermes-villában 3–4 fős csapatok tettek tanúbizonyságot helytörténeti ismereteikről. A vetélkedő legjobbja a Szabó Gyula AI Emlékezők csapata lett (Vajda Rebeka, Mazács Dávid, Varga Gábor, Czödör Krisztina, felkészítő pedagógus: Nagy Frederika), második helyen a Vámbéry Ármin AI Primavera gárdája, a harmadikon ugyancsak a Vámbéry Ármin alapiskola csapata, a Lóránt és angyalai végeztek. A vetélkedő főszervezője a Csallóköz–Szerdahely Kaszinó 1860 Városvédő Egylet volt.

Prevenca pre bezpečnejší internet

Súčasťou európskeho programu na podporu pre bezpečnejší internet je Deň pre bezpečnejší internet, každoročne 9. februára. Cieľom dňa je upriamiť pozornosť na bezpečné používanie internetu a komunikačných prostriedkov, ďalej na riziká internetu a sociálnych sietí. Pri tejto príležitosti preventistka Okresného riaditeľstva PZ v Dunajskej Strede Sabina Baloghová prednášala v štyroch ZŠ okrese, medzi nimi aj na ZŠ v Smetanovom háji. Upozornila žiakov na nebezpečenstvá internetu. Hovorila aj o trestnej činnosti páchanej na deťoch "online", ďalej deťom poradila, ako sa nestáť obeťou prostredníctvom internetu.

Zároveň je dôležité, aby si aj rodičia uvedomili nebezpečenstvá, ktoré číhajú na deti cez internet. Čoraz viac rodičov a pedagógov zisťuje, že tieto problémy sami nedokážu riešiť. V tomto im môžu pomáhať služby Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Dunajskej Strede, kde mladých ľudí informujú psychologičky a v prípade potreby im aj pomáhajú.

Prevenziós előadás az internet veszélyeiről

A biztonságos internetezést támogató európai program részeként minden évben február 9-én van a Biztonságosabb Internet Napja. Célja, hogy felhívja a figyelmet az internet és a mobileszközök biztonságos és tudatos használatára, valamint a közösségi hálók kockázataira. A biztonságosabb internet napja alkalmából a dunaszerdahelyi járási rendőrség munkatársa, Balogh Szabina a járás négy iskolájában, köztük a Smetana ligeti szlovák tanítási nyelvű alapiskolában tartott előadást. Felhívta a tanulók figyelmét az internettel kapcsolatos veszélyekre.

Az előadás során foglalkoztak a gyermekek elleni "online" bűnelkövetéssel, továbbá hasznos tanácsokkal látták el őket, miként kerülhetik el, hogy áldozattá váljanak. Az iskola mellett a szülőkre is fontos szerep hárul, hogy a gyermek otthon ne találkozzon olyan tartalmakkal a világhálón, amelyek nem neki valók. Egyre több szülő és pedagógus ismeri fel, hogy ezeket a problémákat egyedül nem tudja kezelni. A pedagógusok munkáját a dunaszerdahelyi pedagógiai-pszichológiai tanácsadó és prevenciós központ segíti, ahol pszichológusok tájékoztatják és segítik a fiatalokat a témában.

Stredná zdravotná škola a mestský úrad realizovali spoločný projekt v zariadení pre seniorov

Stredná zdravotnícka škola v Dunajskej Strede a Mestský úrad spoločne realizovali projekt Pridať život rokom. Skupina študentov školy pod vedením odborných učiteľov prednášala obyvateľom Zariadenia o význame telesného pohybu, následne rozpohybovali niektorých seniorov. Obyvateľom na lôžku premasírovali svaly stuhnuté od ležania. Mladí ľudia priniesli do života seniorov zmenu a osvieženie. Trávili s nimi v zariadení mestskej samosprávy dva dni bohaté na skúsenosti a ľudské pocity.

Az egészségügyi középiskola és a városi hivatal közös projektet valósított meg az idősek otthonában

Életet az éveknek címmel közös projektet valósított meg a Dunaszerdahelyi Egészségügyi Középiskola és a Dunaszerdahelyi Városi Hivatal. A diákok egy csoportja szakoktatóik vezetésével előadásokat tartott a testmozgás fontosságáról, majd "megtornáztatták" a városi idősek otthona lakóit. Az ágyhoz kötött betegeknek megmasszírozták a fekvéstől merev izmaikat. A fiatalok változatosságot és felfrissülést vittek az idősek életébe, szakmai tapasztalatokban és emberi érzésekben bővelkedő két napot töltöttek el velük a városi önkormányzat intézményében.

Nižšie uvádzame oficiálne správy a hlásenia škôl a Mestskej polície Dunajská Streda v rámci programu Dunajská Streda – mesto prevencie:

Az alábbiakban az iskolák és a Városi rendőrség hivatalos jelentéseit közöljük a Dunaszerdahely – a megelőzés városa projekttel kapcsolatban:

Materská škola Eleka Benedeka s VJM - Benedek Elek Óvoda

Vyhodnotenie aktivít MŠ za rok 2015

Az óvodás programok kiértékelése – 2015

Marec <i>Március</i>	• Mesiac knihy - návšteva Žitnoostrovej knižnice <i>A könyv hónapja – látogatás a Csallóközi Könyvtárban</i>
Apríl <i>Április</i>	• Dopravná výchova - policajná prednáška <i>Közlekedésre nevelés – rendőrségi előadás</i>
September <i>Szeptember</i>	• V zdravom tele zdravý duch - športové predpoludnie <i>Ép testben ép lélek - sportdélelőtt</i> • Projekt v oblasti dentálnej hygieny <i>Fogápolási nap</i>

Október <i>Október</i>	Ochranu zdravia a zdravý výživa - Ochutnávka nátierok <i>Egészséges életmód – krémsajtok kóstolása</i>

Vyhodnotenie aktivít MŠ za rok 2016

Az óvodás programok kiértékelése – 2016

Marec <i>Március</i>	- návšteva v knižnici: rozhovor <i>könyvtárlátogatás: beszélgetés</i> - exkurzia u hasičov: deti spoznali prácu hasičov <i>látogatás a tűzoltóságon: a gyerekek megismerik a tűzoltók munkáját</i> - Interaktívne bábkové predstavenie: “Kukamanó” (téma: selekcia odpadu) <i>Interaktív bábelőadás: Kukamanó (szelektív hulladékgyűjtés)</i>
Apríl <i>Április</i>	- Policajná prednáška <i>Rendőrségi előadás</i> - Deň Zeme - brigáda s deťmi na školskom dvore: zbieranie smetí, záhradkárske práce <i>A Föld napja – brigád a gyerekekkel az udvaron: szemétszedés, kerti munkák</i>
Máj <i>Május</i>	Športové popoludnie: “V zdravom tele zdravý duch” <i>Sportdélután: Ép testben ép lélek</i>
Október <i>Október</i>	Zdravá výživa v materskej škole - Ochutnávka nátierok <i>Egészséges életmód az óvodában – kenőcsajtok kóstolása</i>
November <i>November</i>	Edukačná aktivita zameraná na tému (v rámci projektu “Szeretlek Dunaszerdahely): “Chránme naše mesto- Odpadnesz”: rozhovor na danú tému, vymaľovanie omalovániek <i>Oktatási tevékenység a következő témára (a ‘Szeretlek Dunaszerdahely’ projekten belül): , Chráñme naše mesto- Odpadnesz’: beszélgetés az adott témáról, kifestőzés</i>

Materská škola Jesenského ulica

Rok 2015 / 2015-ös év:

- Ochranu životného prostredia (environmentálna výchova) – celoročná aktivita MŠ bola zameraná na environmentálnu výchovu (zber tetrapacku, selektovanie odpadu,.)

Környezetvédelem (környezetvédelmi nevelés) – az óvoda egész éves tevékenysége a környezet védelmére irányult (kupa gyűjtés, hulladékselektálás)

- Deň zeme – kolektívna brigáda na dvore MŠ, upratovacie práce, sadenie kvetín, zveľaďovanie celého areálu MŠ

A Föld napja – brigád az óvoda udvarán, takarítás, virágültetés, az óvoda egész területének szépítése

- Týždeň zdravej výživy, zvýšená konzumácie ovocia a zeleniny (príprava ovocných, zeleninových šalátov, zdravých nátierok – ochutnávka v ŠJ), Medzinárodný deň mlieka - zvýšenie spotreby mlieka a mliečnych výrobkov – EU projekt v spolupráci s mestom *Az egészséges életmód hete, több zöldség- és gyümölcsfogyasztás (gyümölcs- és zöldségsaláták készítése, egészséges kenőszajtok – kóstolás az óvodai étkezdében), Nemzetközi tejnap – tej és tejtermékek fogyasztása – EU projekt Dunaszerdahely városával együttműködve*

Rok 2016 / 2016-os év:

- Ochrana životného prostredia (environmentálna výchova) – celoročná aktivita MŠ je zameraná na environmentálnu výchovu (zber tetrapacku, selektovanie odpadu,..)

Környezetvédelem (környezetvédelmi nevelés) – az óvoda egész éves tevékenysége a környezet védelmére irányul (kupakgyűjtés, hulladékszelektálás)

- Selektívny zber odpadu – celoročná aktivita, 2x ročne zber papiera

Hulladék szelektív gyűjtése - egész éves tevékenység, félévenként papírgyűjtés

- Deň vody – výroba Voduliaka, upriamenie dôležitosti vody pre život

A víz napja – Vizimanó készítése, a víz fontosságának hangsúlyozása.

- Deň zeme – kolektívna brigáda na dvore MŠ, upratovacie práce, sadenie kvetín, zveľaďovanie celého areálu MŠ

A Föld napja – takarítás az óvoda udvarán, virágültetés, az óvoda egész területének szépítése

- protidrogová prevencia – v rámci projektu Filipko a jeho kamaráti – čítanie úryvkov a následné rozhovory s deťmi

drogmegelőzés – a Filipko és barátai projekten belül – szemelvények olvasása, beszélgetés a gyerekekkel.

- Zdravý životný štýl, ochrana zdravia – Deň zdravia za prítomnosti rodičov

Egészséges életmód – Az egészség napja a szülők jelenlétével

- Medzinárodný deň bez tabaku – téma v rámci edukačných aktivít – príbehy, vlastné skúsenosti a poznatky detí

Dohányzás elleni világnap – téma az oktatási tevékenységen belül – történetek, gyerekek tapasztalatai és ismeretei

- Týždeň zdravej výživy, zvýšená konzumácie ovocia a zeleniny (príprava ovocných, zeleninových šalátov, zdravých nátierok – ochutnávka v ŠJ), Medzinárodný deň mlieka - zvýšenie spotreby mlieka a mliečnych výrobkov – EU projekt v spolupráci s mestom

Az egészséges életmód hete, nagyobb mértékű zöldség- és gyümölcsfogyasztás (gyümölcs- és zöldségsaláták készítése, egészséges kenőszajtok – kóstolás az óvodai

étkezdeben), Nemzetközi tejnap – tej és tejtermékek fogyasztása – EU projekt Dunaszerdahely városával együttműködve

- Športové dni – futbal, akrobatický tanec, Deň detí – športom ku zdraviu

Sportnapok – futball, akrobatikus tánc, Gyereknapi – sporttal az egészségért

- bezpečné používanie internetu – oboznamovanie sa s IT technikou, pri využívaní sa rozhovorom priblíži aj dôležitosť bezpečnosti

az internet biztonságos használata – megismerkedés az IT-vel, az internet használatánál hangsúlyozni a biztonság fontosságát.

Materská škola – Óvoda, Komenského ul.

ROK 2015 / 2015-ÖS ÉV

- Ochrana životného prostredia /environmentálna výchova/ - selektívny zber surovín Uskutočnili sme spoločné aktivity k danej téme spojené s divadelným predstavením pod názvom „Kuka Manó“. Po triedach deti zhotovovali nástenky a triedili smeti do farebne vyznačených kontajnerov.

Környezetvédelem (környezeti nevelés)- nyersanyagok szelektív gyűjtése

Közös tevékenységet szerveztünk a témával kapcsolatban, összekötve egy színházi előadással „Kuka Manó“ név alatt. Osztályonként a gyerekek faliújságot díszítettek, és a hulladékot osztályozták a különböző színű kukákba.

- V rámci mesiaca knihy sme s deťmi navštívili mestskú knižnicu, na ktorej si deti vypočuli ich obľúbené rozprávky a učili sa orientovať v priestoroch knižnice.

A könyv hónapja alkalmából meglátogattuk a városi könyvtárat, ahol a gyerekek a kedvenc meséiket hallgathatták és tanulhatták a könyvtári elrendezést.

- Deň zeme - na školskom dvore sme spoločne s deťmi vysádzali stromy a kvety, skrášľovali okolie MŠ.

A Föld napja – az óvoda udvarán a gyerekekkel együtt fákat és virágokat ültettünk, és szépítettük az óvoda környékét.

- Deň vtákov – zhotovovali sme po triedach krmidlá – na ochranu vtáčikov.

Madarak napja – osztályonként madáretetőket készítettünk a madarak védelme érdekében.

- Doprava – simulácia dopravných situácií – na dopravnom ihrisku, ktoré sme si vytvorili na školskom dvore.

Közlekedés – különböző közlekedési szituációkat szimuláltunk a közlekedési parkban, melyet az óvodaudvaron állítottunk fel.

- Protidrogová prevencia - členovia policajného zboru nás oboznámili s nebezpečím, ktoré číha v drogách, deti mali možnosť sledovať prácu policajného psa pri hľadaní drogy v teréne /na školskom dvore/

Drogmegelőzés – a rendőrség tagjai megismertettek minket a drog veszélyeivel, a gyerekeknek lehetőségük volt megfigyelni, hogyan dolgoznak a rendőrökutyák kábítószer keresése közben (az óvoda udvarán)

- Športový deň - spojený s rodinným dňom. Deti na školskom dvore zábavnou a súťaživou formou zdolávali a zúčastňovali sa rôznych druhov športov /ťahanie lana, futbal, skákanie vo vreci, moderný a ľudový tanec pre deti.../

Sportnap – családi nappal összekötve, a szülők és az óvoda együttműködésével jött létre. A gyerekek az udvaron különböző sportágakban versenyezhettek, szórakozhattak. (kötélhúzás, futball, zsákban ugrálás, modern- és néptánc gyerekeknek)

- Zapojili sme sa do projektu v oblasti dentálnej hygieny – pod názvom „Doktor Froggy” – kde deťom školené sestričky predviedli techniku správneho čistenia si zubov spojenú s krátkym príbehom s vysvetlením významu dentálnej hygieny.

Bekapcsolódtunk a fogápolási programba – „Doktor Froggy” név alatt – a gyerekeknek szakképzett nővérek mutatták be a fogmosás helyes technikáját és magyarázták a fogápolás fontosságát.

- V zdravom tele zdravý duch – uskutočnili sme ochutnávku nátierok pre rodičov, aby mali možnosť oboznámiť sa s rôznymi druhmi nátierok, ktoré podávame deťom MŠ. V spolupráci s vedúcou školskej jedálne sme dbali na to, aby mali deti zvýšenú konzumáciu ovocia, zeleniny, zdravých nátierok, šalátov, mlieka a mliečnych výrobkov, a to počas celého školského roka.

Ép testben ép lélek – a szülőknek szerveztünk krémsajtkóstolót, hogy lehetőségük legyen megismerni a különféle krémsajtokat, amiket a gyerek is kapnak az óvodában. Az óvodakönyha alkalmazottai megkülönböztetett figyelmet szentelnek annak, hogy a gyerekek több gyümölcsöt, zöldséget, egészséges krémsajtokat, salátát, tejet és tejterméket fogyasszanak az egész év folyamán.

ROK 2016 / 2016-OS ÉV

- Ochrana životného prostredia /environmentálna výchova/ selektívny zber surovín Uskutočnili sme spoločné aktivity k danej téme spojené s divadelným predstavením pod názvom „Kuka Manó“. Po triedach deti zhotovovali nástenky a triedili smeti do farebne vyznačených kontajnerov.

Vytvorili sme možnosť zakúpiť si knihu o ochrane životného prostredia pod názvom: „Chránime našu planétu”

Környezetvédelem - nyersanyagok szelektív gyűjtése

Közös aktivitásokat szerveztünk a témával kapcsolatban, összekötve egy előadással „Kuka Manó” név alatt. Osztályonként a gyerekek faliújságot díszítettek, és a hulladékot osztályozták a különböző színű kukákba.

Lehetőség volt könyvet vásárolni a környezetvédelemről „Védjük a bolygónkat” címmel.

- V rámci mesiaca knihy sme navštívili mestskú knižnicu, na ktorej si deti vypočuli ich obľúbené rozprávky a učili sa orientovať v priestoroch knižnice. Deti sa zúčastnili besedy pod názvom „Stretnutie so spisovateľom”, ktorý predniesol úryvok zo svojej knihy.

A könyv hónapja alkalmából meglátogattuk a városi könyvtárat, ahol a gyerekek a kedvenc meséiket hallgathatták és gyakorolták a könyvtárban a tájékozódást, az elrendezést. A gyerekek részt vettek egy író-olvasó találkozón, ahol a szerző részleteket adott elő a művéből.

- Deň zeme - na školskom dvore sme spoločne s deťmi vysádzali stromy a kvety, skrášľovali okolie MŠ.

A Föld napja – az óvoda udvarán a gyerekekkel együtt fákat és virágokat ültettünk, és szépítettük az óvoda környékét.

- Deň vtákov – zhotovovali sme po triedach kýmídlá.

Madarak napja – osztályonként madáretetőket készítettünk.

- Doprava – uskutočnili sme pod názvom „Dopraváčik” návštevu dopravných situácií – na dopravnom ihrisku na školskom dvore. Navštívili sme železničnú a autobusovú stanicu. Na vychádzke sme sledovali dopravné situácie, dopravné značky, križovatky, semaforey.

Közlekedés – közlekedési szituációk helyes megoldásait gyakoroltuk. Ellátogattunk a busz- és vonatállomásra. A séta során különféle közlekedési szituációkat, közlekedési táblákat, kereszteződéseket, közlekedési lámpákat figyeltünk meg.

- Protidrogová prevencia - členovia policajného zboru nás oboznámili s nebezpečím, ktoré číha v drogách, deti mali možnosť sledovať prácu policajného psa pri hľadaní drogy v teréne.

Drogmegelőzés – a rendőrség tagjai megismertettek minket a kábítószerhasználat veszélyeivel, a gyerekeknek lehetőségük volt megfigyelni droggereső kutyát akció közben.

- Športový deň - spojený s rodinným dňom. Deti na školskom dvore zábavnou a súťaživou formou zdolávali a zúčastňovali sa rôznych druhov športov /ŕahanie lana, futbal, moderný a ľudový tanec pre deti/. Súčasťou športového dňa bola aj “detská joga” pod vedením školenej jogínky.

Sportnap – a családi nappal összekötve. A gyerekek az udvaron különböző sportágakban versenyezhettek, szórakozhattak (kötélhúzás, futball, modern- és néptánc gyerekeknek) A sportnap része volt a gyerekjóga, szakképzett jógaoktató vezetésével.

- Pokračovali sme v projekte v oblasti dentálnej hygieny – pod názvom „Doktor Froggy”.

Folytattuk a Doktor Froggy fogápolási programot.

- V zdravom tele zdravý duch - uskutočnili sme ochutnávku jedál v školskej jedálni.

Na zdravotných prechádzkach sme s deťmi navštívili lekárňu, sol'nú jaskyňu.

Ép testben ép lélek – ételkóstoló szervezése.

Az egészségügyi sétán a gyerekekkel ellátogattunk egy gyógyszertárba és sóbarlangba.

Materská škola – Óvoda, Námestie priateľstva

Rok 2015 / 2015-ös év

Ochrana životného prostredia:

- potreba starostlivosti o prírodu - rastliny, živočíchy, vzduch, voda i pôda

Környezetvédelem:

A természetvédelem fontossága - növények, élőlények, víz, talaj

Selektívny zber odpadu:

- každá trieda má svoje odpadkové koše na selektívny zber odpadu - deti sme viedli k tomu, aby vedeli správne selektovať odpady ako sú papier, plast, komunálny odpad

- zapojili sme sa do zberu papiera /Pán Smietko/

A hulladék szelektálása:

Minden osztálynak van saját szemeteskukája a hulladék szelektálására – a gyerekeket a szelektív hulladékgyűjtésre vezetjük, hogyan kell megfelelően szétválasztani a hulladékot, mint a papír, műanyag, kommunális hulladék. Részt vettünk a „KukaManó“ programban (papírgyűjtés)

Deň Zeme:

- spoločné upratovanie na školskom dvore

- výstava detských prác z odpadového materiálu

A Föld napja:

- *közös takarítás az óvoda udvarán*
- *gyerekmunkák újrahasznosított hulladékból*

Týždeň zdravej výživy:

Svetový deň mlieka-výstava prác z mliečnych tetrapakov

- v tento deň mali deti v jedálničku zvýšenú spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov

Az egészséges táplálkozás hete:

A tej világnapja – munkák kiállítása – tejsdobozok újrahasznosítása

Ezen a napon a gyerekek az étkezés folyamán több tejet és tejterméket kaptak.

Svetový deň výživy:

- Zdravá strava - zvýšená konzumácia ovocia a zeleniny, ochutnávka zdravých nátierok pre rodičov

Élelmzési világnap:

Egészséges ételek – nagyobb mennyiségű zöldség- és gyümölcsfogyasztás, ételkóstolás a szülők részére

Športové dni:

- v MŠ sa uskutočnili jarné športové dni a v júni sme usporiadali Športovú olympiádu-súťaž medzi triedami na školskom dvore

Sportnapok:

Az óvodában tavaszi sportnapokat szerveztünk és júniusban Sportolimpiát rendeztünk – osztályok közötti verseny az óvoda udvarán.

Dopravná výchova

- Polícia deťom - akcia policajného zboru deťom

Közlekedésre nevelés:

- *Rendőrség gyerekeknek – bemutató.*

ROK 2016 / 2016-os év

Ochrana životného prostredia:

- v rôznych situáciách a edukačných aktivitách sme zdôrazňovali potrebu starostlivosti o celý rad prírodných zdrojov - rastliny, živočíchy, vzduch, voda i pôda, napr.: v rámci dopravnej výchovy sme zdôrazňovali škodlivé splodiny pohonných hmôt vypúšťaných do vzduchu, v rámci témy Čistá Zem sme poukázali na rôzne chemikálie a odpadky, ktoré znečisťujú pôdu...

Környezetvédelem:

- *Különböző szituációk kialakításával és oktatási tevékenységekkel hangsúlyozzuk a környezetvédelem fontosságát - növények, állatok, víz, talaj, pl. a közlekedésre oktatás keretén belül hangsúlyozzuk a káros üzemanyagkibocsátást. A „Tiszta Föld“ téma keretén belül rámutattunk a különböző vegyi anyagok és a hulladék környezetszennyező hatásaira...*

Selektívny zber odpadu:

- zapojili sme sa do zberu papiera /Pán Smietko/

- v rámci zberu odpadu sme sa zapojili aj do projektu .A.S.A. - Nakresli svojho Selektáčka

A hulladék szelektálása:

- *„Kuka Manó“ program (papírgyűjtés)*
- *A hulladékgyűjtés keretén belül csatlakoztunk egy rajzversenybe*

Deň vody:

- 23.marec - v rámci tejto témy sme deťom na základe rôznych rozprávok a príbehov vysvetľovali dôležitosť a potrebu chrániť vodné zdroje a pitnú vodu, neznečisťovať vodné toky...

A víz napja:

- *Március 23. – a gyerekeknek különféle meséken, történeteken keresztül lett elmagyarázva az ivóvíz védelmének, tisztasága megőrzésének fontossága.*

Deň Zeme:

- 22. apríl - pripomenuli sme si s deťmi spoločnou výsadbou mladých stromčekov, kríkov a kvetín na školskom dvore
- upratovacie práce s deťmi na školskom dvore /hrabličkami, lopatkami zbierame listy, konáriky.../
- výstava detských prác z odpadového materiálu

A Föld napja:

- *közös takarítás az óvoda udvarán*
- *fa-, bokor- és virágültetés*
- *kiállítás - gyermekmunkák újrahasznosított hulladékból*

Deň mlieka:

- 3.máj - v tento deň mali deti v jedálničku zvýšenú spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov
- zhotovovali rôzne výrobky /roboty, vláčičky, domčeky.../ z kartónov a obalového materiálu z mlieka, syrov, smotany...

Tej napja:

- *május 3. – ezen a napon a gyerekek több tejet, tejterméket kaptak az étkeztetés során.*
- *A gyerekek különféle tárgyakat készítettek (robot, vonat, ház) tejes, tejfölös, sajtos dobozból.*

Svetový deň výživy:

- 16.október - zvýšená konzumácia ovocia a zeleniny- rôzne ovocné a zeleninové šaláty
- zapojili sme sa do súťaže „Nakresli svoj obľúbený ovocný strom“

Táplálkozás világnapja:

- *Október 16. –zöldség, gyümölcs nagyobb mennyiségű fogyasztása - különféle gyümölcs- és zöldségsaláták*
- *Bekapcsolódtunk a „Rajzold le a kedvenc gyümölcsfádat“ rajzversenybe*

Športové dni:

- sezónne športové dni - jesenný, zimný, jarný a Športová olympiáda-súťaže medzi triedami na školskom dvore

Sportnap:

- *Sportnapok – őszi, téli, tavaszi és júniusban Sportolimpia – osztályok közötti verseny az óvoda udvarán.*

Materská škola-Óvoda, Námestie SNP

Rok 2015 / 2015-ös év

Ochrana životného prostredia

Környezetvédelem

- Na základe pozorovania a zážitkov z prírody a zdôvodnením významu prírodného prostredia pre život ľudí, utvárali sme u detí silný citový vzťah k živej a neživej prírode - pocit potreby starať sa o prírodu a život v nej.
A terméset megfigyelése, saját tapasztalatok alapján és a környezetvédelem fontosságának hangsúlyozásával erősítettük a gyerekekben az érzelmi kötődést az élő és élettelen természet iránt - szükség van a természetre, és a benne élő élőlények megóvására, megőrzésére.

- Deň Zeme - pomocou praktických činností sme vytvárali u detí správne návyky a postoje k životnému prostrediu (vekuprimeraná starostlivosť o prírodné prostredie, zbieranie odpadu na školskom dvore)

A Föld napja – praktikus tevékenységek segítségével kialakítottuk a gyerekekben a helyes hozzáállást a környezetvédelemhez (gyerekek korához mérve védeni a környezetet, hulladék szedése az óvoda udvarán)

- Selektívny zber odpadu - zapojili sme sa do selektívneho zberu odpadu .A.S.A., do ekologického súťaže s „Pánom Smietkom“.
Szelektív hulladékgyűjtés – bekapcsolódtunk az .A.S.A. szelektív hulladékgyűjtő programba, és a Kuka Manó ökológiai versenybe.

Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, az egészségvédelem

- Rozvíjali sme u detí návyky súvisiace so zdravým životným štýlom,
Fejlesztettük a gyerekek szokásait az egészséges életmóddal kapcsolatban
- V rámci projektu „V zdravom tele zdravý duch“ sme s deťmi pripravovali šaláty a zdravé občerstvenia
„Ép testben ép lélek“ projekt keretén belül a gyerekekkel közösen salátákat, egészséges frissítőket készítettünk
- Ochutnávka nátierok v ŠJ pre rodičov detí.
Krémsajtkóstoló az óvodai étkezésben a szülők részére
- Počas exkurzii v lekárni, rozhovorom s lekárničkou sa deti oboznámili so sortimentom lekárne, a starostlivosťou o zdravie.
Gyógyszertári látogatásunk alkalmával a gyerekek beszélgettek a gyógyszerészekkel, megismerték a gyógyszerészeti választékát és az egészségről való gondoskodást.
- Na rozvoj pohybu sme využívali rôzne pomôcky - bicykel, kolobežka, rozvíjali sme opatrnosť, starostlivosť o vlastné zdravie a bezpečnosť a o zdravie a bezpečnosť ostatných detí.
A mozgás fejlesztésére különböző segédeszközöket használtunk – kerékpár, roller, elmondtuk, hogy kell védeni saját testi és lelki egészségüket, épségüket, és hogyan védjék másokét is.
- V rámci týždňa zdravej výživy, bola zabezpečená pre deti zvýšená konzumácia ovocia a zeleniny. Počas celého týždňa v každej triede bola usporiadaná výstava zeleniny a ovocia.

Az egészséges táplálkozás hete keretén belül a gyerekeknek biztosítottuk a nagyobb mennyiségű gyümölcs- és zöldségfogyasztást. Az osztályokban gyümölcs- és zöldség kiállítást szerveztünk.

- *Medzinárodní deň mlieka – zvýšená propagácia a spotreba mlieka a mliečnych výrobkov.*

A nemzetközi tejsnap keretén belül nagyobb figyelmet szenteltünk a tej és tejtermékek fogyasztásának

- *Ochutnávka nátierok - ŠJ – v jedálni MŠ formou estetickej výstavy a prestierania, boli prezentované nátierky pre rodičov.*

Krémsajtkóstoló – az óvodai étkezdében a szülők különböző krémsajtokat kóstolhattak.

- *V rámci školského projektu „V zdravom tele zdravý duch“, „Zdravý úsmev“ v spolupráci AXIS - DENT, s.r.o. v Dunajskej Strede, sa deti dozvedeli o potrebe umývať si zúbky. Oboznámili sa so správnym postupom pri starostlivosti o zuby a ďasná, ústnu hygienu a s pomôckami, ktoré sa využívajú v zubnej ambulancii, a pri umývaní a čistení zúbok.*

Az „Ép testben ép lélek“ és a „Szép mosoly“ projektek keretén belül, az AXIS-DENT, s.r.o. közreműködésével a gyerekek megtanulták, mennyire fontos fogat mosni. Megismerték a fogmosás helyes lépéseit, a szájápolást, a fogorvosi rendelő kellékeit, a fogmosáshoz szükséges eszközöket.

Športové dni

Sportnapok

- *Zorganizovali sme spoločné hry, súťaživé a pohybové hry na školskom dvore Sportversenyeket, mozgásos játékokat szerveztünk az óvoda udvarán.*

Rok 2016 / 2016-os év

Ochrana životného prostredia

Környezetvédelem

Aktivity spojené s environmentálnou výchovou sme vždy prispôbovali aktuálnemu ročnému obdobiu.

A környezetvédelmi tevékenységeket mindig az aktuális évszakhhoz igazítottuk.

Selektívny zber odpadu, Deň Zeme

Szelektív hulladékgyűjtés, a Föld napja

- *Zapojili sme sa do selektívneho zberu odpadu A.S.A., do súťaže s „Pánom Smietkom“.*

Szelektív hulladékgyűjtés – bekapcsolódtunk az A.S.A. szelektív hulladékgyűjtő programjába, a Kuka Manó versenybe.

- *Predstavenie „Dobrodružství Drobca Smietka“ bolo interaktívne dopoludnie o dôležitosť zberu selektívneho odpadu, v podaní Divadla Rivalda.*

„Kuka Manó kalandjai“ interaktív előadás volt a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról – a Rivalda színház előadása

Protidrogová prevencia

Kábítószer-megelőzés

- V spolupráci s Políciou bola na materskej škole bola vykonaná preventívno-výchovná prednáška v prítomnosti policajta o bezpečnej cestnej premávke spojená s ukážkou kynológie, a protidrogová prevencia – vekuprimerane deťom.

Az óvodában a rendőrség együttműködésével előadás valósult meg a biztonságos közlekedésről, a nagycsoportosoknak még kynológia-bemutatót és kábítószer-megelőzésről szóló előadást is tartottak.

Bezpečné používanie internetu

Az internet biztonságos használata

- Využitie detskej literatúry a DVD - bezpečné používanie internetu a mobilného telefónu.

Gyerekirodalom és kisfilmek az internet és mobiltelefonok biztonságos használatáról.

Deň vody

A víz napja

- Význam a dôležitosť vody sa prejavilo aj v detských výtvarných a pracovných činnostiach.

A víz fontosságát a gyerekek a képzőművészet segítségével fejezték ki.

Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, egészségvédelem

- V rámci projektu „V zdravom tele zdravý duch” sme s deťmi pripravovali šaláty a zdravé občerstvenia

„Ép testben ép lélek“ projekt keretén belül a gyerekekkel közösen salátákat, egészséges ételeket/frissítőket készítettünk.

- Návšteva tržnice a obchodu so zeleninou a ovocím.

Ellátogattunk a piacra és a zöldségeshez

- Ochutnávka nátierok v ŠJ pre rodičov detí.

Krémsajtkóstoló a szülőknek az óvodai étkezdében

- Exkurzia v lekárni –sortiment lekárne, starostlivosť o zdravie

Gyógyszertári látogatás - a gyógyszertár választéka, az egészségről való gondoskodás.

- Na rozvoj pohybu sme využívali rôzne pomôcky - bicykel, kolobežka, rozvíjali sme opatrnosť, starostlivosť o vlastné zdravie a bezpečnosť a o zdravie a bezpečnosť ostatných detí.

A mozgás fejlesztésére különböző segédeszközöket használtunk – kerékpár, roller, elmondtuk, hogy kell védeni saját testi és lelki egészségünket, épségünket, és hogyan védjük másokét is.

- Zvýšená konzumácia ovocia a zeleniny, výstava zeleniny a ovocia.

Gyümölcs- és zöldségfogyasztás, ill. kiállítás.

- Medzinárodný deň mlieka – zvýšená propagácia a spotreba mlieka a mliečnych výrobkov.

A nemzetközi tejsap keretén belül – nagyobb figyelmet szenteltünk a tej és tejtermékek fogyasztására

- Ochutnávka nátierok v ŠJ

Krémsajtkóstoló

- Pokračovanie projektu „V zdravom tele zdravý duch“ a „Zdravý úsmev“

Az „Ép testben ép lélek“ és a „Szép mosoly“ projektek folytatása

Športové dni

Sportnapok

- Súťaživé a pohybové hry na školskom dvore
Sportversenyek, mozgásos játékok az óvodaudvaron

Materská škola – Óvoda, Rybný trh

Rok 2015 / 2015-ös év

- Ochrana životného prostredia (environmentálna výchova)
Környezetvédelem

separácia odpadov, bezpečná doprava, spotreba energie, prevencia znečisťovania a poškodzovania životného prostredia, Projekt zdravé zúbky, Deň Zeme , Svetový deň výživy a mlieka. – mliečny program, zdravá výživa- ovocný program /.

Szelektív hulladékgyűjtés, biztonságos közlekedés, energiatakarékosság, környezetszennyezés megelőzése és környezetvédelem, száj- és fogápolási projekt, Föld napja, Víz napja, Nemzetközi Tejnap, Gyümölcsprogram

- Selektívny zber odpadu
Szelektív hulladékgyűjtés

Zapojili sme sa do projektu mesta Dunajská Streda – Súťaž s pánom Smietkom- s čím deti mohli sa zúčastniť na divadelnom predstavení pre MŠ s ekologickou tematikou. Celý školský rok prebiehal zber PET fliaš pomocou rodičov. Deti v triedach každodenne majú možnosť na utvrdenie poznatkov pri selektovaní odpadu pomocou zberných košíkov. Zhotovili sme s deťmi výtvary z odpadového materiálu.

Részt vettünk a „KukaManó“ programban (papírgyűjtés), megvalósult az interaktív előadás. A hulladék szelektálása: minden osztálynak van saját szemeteskukája a hulladék szelektálására – a gyerekeket a szelektív hulladékgyűjtésre vezetjük, hogyan kell megfelelően szétválasztani a hulladékot, mint a papír, műanyag, kommunális hulladék. Gyerekmunkák újrahasznosított hulladékból.

- Deň zeme
A Föld napja

Sadenie stromčekov a kríkov

Facsemete- és bokorültetés

- Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, egészségvédelem

Pravidelnou realizáciou pohybových a relaxačných cvičení ako aj pobytu vonku sme utvárali pozitívny postoj detí k svojmu zdraviu i zdraviu iných. Viedli sme detí dodržať zásady ochrany zdravia.

Rendszeres mozgás- és relaxációs gyakorlatokkal az egészség megőrzéséért.

Zapojili sme sa do projektu „Bezpečná škôlka“, pri vychádzkach sme používali reflexné vesty, motivovali sme detí na dodržiavanie dopravných predpisov a správanie sa na ceste a na ulici. Deň otvorených dverí - pripraviť akciu s policajným zborom zameranú na dopravnú výchovu.

„Biztonságos óvoda“ projekt keretén belül láthatósági mellények használatára ösztönöztük a gyerekeket. A közlekedési szabályok betartására irányítottuk a figyelmet és a megfelelő közlekedéskultúrára. A Városi Rendőrséget is bevontuk a közlekedésbiztonsági prevencióba.

- Týždeň zdravej výživy

Az egészséges életmód hete

Zvýšená konzumácie ovocia a zeleniny (príprava ovocných, zeleninových šalátov, zdravých nátierok – ochutnávka v ŠJ), Medzinárodný deň mlieka - zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov/ mliečny program celý rok/, v októbri týždeň zdravej výživy. Viedli sme deti poznať, rozlíšiť, triediť a vyberať si zdravé potraviny.

Az egészséges életmód hete, több zöldség- és gyümölcsfogyasztás (gyümölcs- és zöldségsaláták készítése, egészséges kenőcsajtok – kóstolás az óvodai étkezdében), Nemzetközi tejszabvány – tej és tejtermékek fogyasztása – EU projekt Dunaszerdahely városával együttműködve. Tápláló és egészséges ételek.

- Športové dni

Sportnapok

Viedli sme deti zvládnuť na elementárnej úrovni špeciálne pohybové zručnosti a schopnosti, zaujať adekvátne postoje k pohybu a športovým aktivitám. Celý rok sa uskutočňovali športové aktivity podľa plánu práce MŠ a ŠKVP. Uskutočnil sa športový deň v MŠ "Viacboj všestrannosti". Z príležitosti Dňa otcov sme zorganizovali rodinný športový deň.

A mozgékészségek és képességek fejlesztése, a sporttevékenységhez való pozitív hozzáállás fejlesztése – az iskolai programmal összhangban. „Többtusa“ verseny megszervezése. Az Apák napja alkalmából családi sportdélutánt szerveztünk.

Rok 2016 – 2016-os év

- Ochrana životného prostredia (environmentálna výchova)

Környezetvédelem

separácia odpadov, bezpečná doprava, spotreba energie, prevencia znečisťovania a poškodzovania životného prostredia, Projekt zdravé zúbky, Deň Zeme, Svetový deň výživy a mlieka. – mliečny program, zdravá výživa- ovocný program /.

Szelektív hulladékgyűjtés, biztonságos közlekedés, energiatakarékosság, környezetszennyezés megelőzése és környezetvédelem, száj- és fogápolási projekt, Föld napja, Víz napja, Nemzetközi Tejnap, Gyümölcsprogram

- **Selektívny zber odpadu**
Szelektív hulladékgyűjtés

Zapojili sme sa do projektu mesta Dunajská Streda – Súťaž s pánom Smietkom- s čím deti mohli sa zúčastniť na divadelnom predstavení pre MŠ s ekologickou tematikou. Celý školský rok prebiehal zber PET fliaš pomocou rodičov. Deti v triedach každodenne majú možnosť na utvrdenie poznatkov pri selektovaní odpadu pomocou zberných košíkov. Zhotovili sme s deťmi výtvary z odpadového materiálu.

Részt vettünk a „KukaManó“ programban (papírgyűjtés), megvalósult az interaktív előadás. A hulladék szelektálása: minden osztálynak van saját szemeteskukája a hulladék szelektálására – a gyerekeket a szelektív hulladékgyűjtésre vezetjük, hogyan kell megfelelően szétválasztani a hulladékot, mint a papír, műanyag, kommunális hulladék. Gyerekmunkák újrahasznosított hulladékból.

- **Zdravý životný štýl, ochrana zdravia**
Egészséges életmód, egészségvédelem

Pravidelnou realizáciou pohybových a relaxačných cvičení ako aj pobytu vonku sme utvárali pozitívny postoj detí k svojmu zdraviu i zdraviu iných. Viedli sme detí dodržať zásady ochrany zdravia.

Rendszeres mozgás- és relaxációs gyakorlatokkal az egészség megőrzéséért.

Zapojili sme sa do projektu „Bezpečná škôlka“, pri vychádzkach sme používali reflexné vesty, motivovali sme detí na dodržiavanie dopravných predpisov a správanie sa na ceste a na ulici. Deň otvorených dverí - pripraviť akciu s policajným zborom zameranú na dopravnú výchovu.

„Biztonságos óvoda“ projekt keretén belül láthatósági mellények használatára ösztönöztük a gyerekeket. A közlekedési szabályok betartására irányítottuk a figyelmet és a megfelelő közlekedéskultúrára. A Városi Rendőrséget is bevontuk a közlekedésbiztonsági prevencióba.

Zapojili sme sa do KomPrax- projektu, pomocou ktorého p. uč. Piroška Nagy organizovala akciu v MŠ Bezpečné správanie sa na cestnej premávke. /jún 2016/ Deti mali o aktivitu taký záujem, že sme si to opakovali aj v septembri.

Biztonságos közlekedés a nyílt utcán – 2016 június és szeptembere

- **Deň zeme a Deň vody**
A Föld napja és a Víz napja

Sadenie stromčekov a kríkov

Facsemete- és bokorültetés

- **Týždeň zdravej výživy**
Az egészséges életmód hete

Zvýšená konzumácie ovocia a zeleniny (príprava ovocných, zeleninových šalátov, zdravých nátierok – ochutnávka v ŠJ), Medzinárodný deň mlieka - zvýšenia spotreby mlieka

a mliečnych výrobkov/ mliečny program celý rok/, v októbri týždeň zdravej výživy. Viedli sme deti poznať ,rozlíšiť, triediť a vyberať si zdravé potraviny.

Az egészséges életmód hete, több zöldség- és gyümölcsfogyasztás (gyümölcs- és zöldségsaláták készítése, egészséges kenőcsajtok – kóstolás az óvodai étkezdében), Nemzetközi tejszabvány – tej és tejtermékek fogyasztása – EU projekt Dunaszerdahely városával együttműködve. Tápláló és egészséges ételek.

- Športové dni

Sportnapok

Viedli sme deti zvládnuť na elementárnej úrovni špeciálne pohybové zručnosti a schopnosti, zaujať adekvátne postoje k pohybu a športovým aktivitám. Celý rok sa uskutočňovali športové aktivity podľa plánu práce MŠ a ŠKVP. Uskutočnil sa športový deň v MŠ "Viacboj všestrannosti" . Z príležitosti Dňa otcov sme zorganizovali rodinný športový deň.

A mozgékészségek és képességek fejlesztése, a sporttevékenységhez való pozitív hozzáállás fejlesztése – az iskolai programmal összhangban. „Többtusa“ verseny megszervezése. Az Apák napja alkalmából családi sportdélutánt szerveztünk.

- Protidrogová prevencia

Drogellenes prevenció

Viedli sme deti k utváraníu sebaúcty a budovanie sebadôvery, pozitívne sebahodnotenie a zodpovednosť samého za seba, uvedomiť si nebezpečenstvo kontaktu s neznámymi osobami. Osveta pre rodičov- Kde sa začína prevencia ?- Sladkosti-áno a či nie?

Önbizalomfejlesztés, önbecsület fejlesztése, pozitív önértékelés, az idegenekkel való ismerkedés veszélyei. Felvilágosítás a szülők részére is.

- Lokálpatriotizmus

Lokálpatriotizmus

Viedli sme deti pomenovať miesto svojho bydliska, aj niektoré názvy miest a obcí, zaujať postoj k svojmu domovu a vyjadriť ho prostredníctvom rôznych umeleckých výrazových prostriedkoch.

Hovatartozás, hazaszeretet.

- Medzinárodný deň bez tabaku

Dohányzás elleni világnap

Viedli sme deti rozlíšiť príčiny množného nebezpečenstva a poškodenia zdravia

A dohányzással járó egészségkárosodás.

- Šikanovanie

Zaklatás

Eliminovali sme nežiaduce javy všetkých foriem diskriminácie a segregácie v triedach.

Az osztályon belüli esetleges diszkrimináció és szegregáció visszaszorítására helyeztük a hangsúlyt.

- Záškoláctvo

Iskolakerülés

„Pod’me spolu do školy“, pre 5-6 ročné deti v spolupráci ZŠ sa uskutočnila návšteva ZŠ Kodálya Zoltána a ZŠ ul. Jilemnického.

Együttműködés a városi alapiskolákkal.

- Bezpečné používanie internetu

Az internet biztonságos használata

Rozvíjali sme informačné kompetencie detí s využívaním digitálnych technológií / počítačové programy, Bee- boot, Interaktívna tabuľa/.

Az internet használatánál hangsúlyozni a biztonság fontosságát.

Materská škola s VJM - Óvoda, Októbrová ul.

Rok 2015 / 2015-ös év

- Ochrana životného prostredia

Természetvédelem

- V triede sme vytvorili životný kútik , deti sa starali o rastliny v triede a na školskom dvore

Élősarok kialakítása, gondoskodás az óvodaudvaron elültetett növényekről

- Učili sme ich šetriť s energiou, vodou

Az energiával és a vízzel való fokozott takarékoság

- pri pracovných činnostiach sme využili odpadový materiál

a hulladékanyag újrahasznosítása

- pre deti bola zrealizovaná interaktívna divadelná hra o správnom separovaní odpadu a zapojili sme sa do výtvarnej súťaže: Kreslíme so Smietkom

interaktív előadással egybekötött szelektív hulladékgyűjtés, rajzverseny a témával kapcsolatban

- pripravili sme krmidlá pre vtákov, krmili sme vtáky

madáretetés, madáretetők készítése

- Deň Zeme:

A Föld napja

- skrášlili sme školský dvor, sadili sme kvety a kríky, pozbierali sme smeti

az udvar szépítése, virág- és bokorültetés, szemétszedés az oviudvaron

- Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, egészségvédelem

- Zorganizovali sme pohybové aktivity a športové súťaže na školskom dvore

Mozgásos játékok és sportversenyek szervezése az udvaron

- Zapojili sme do projektu v oblasti dentálnej hygieny pod názvom „DoktorFrogy“

Bekapcsolódtunk a Doktor Frogy száj- és fogápolási projektbe

- Týždeň zdravej výživy

Az egészséges életmód hete

- v materskej škole prebiehal mliečny a ovocný program

tej- és gyümölcsprogram az óvodában

- príprava ovocných a zeleninových šalátov spojená s ochutnávkou

gyümölcs- és zöldségsaláták készítése, kóstoló a szülők számára

- Pripravili sme nástenky a výtvarné práce k téme Zdravá výživa

Faliúság és képzőművészeti alkotások készítése a témában

- Marec – mesiac knihy

Március a könyv hónapja

Rok 2016 / 2016-os év

- Ochrana životného prostredia

Természetvédelem

- v triede sme vytvorili životný kútik , deti sa starali o rastliny v triede a na školskom dvore

élősarok kialakítása, gondoskodás az óvodaudvaron elültetett növényekről

- učili sme ich šporiť s energiou, vodou

az energiával és a vízzel való fokozott takarékosság

- pri pracovných činnostiach sme využili odpadový materiál

a hulladékanyag újrahasznosítása

- pre deti bola zrealizovaná interaktívna divadelná hra o správnom separovaní odpadu a zapojili sme sa do výtvarnej súťaže: Kreslíme so Smietkom a Tento ovocný strom sa mi páči

interaktív előadással egybekötött szelektív hulladékgyűjtés, rajzverseny a témával kapcsolatban

- pripravili sme křmidlá pre vtákov, křmili sme vtáky

madáretetés, madáretetők készítése

- Deň vody:

A Víz napja

- Deti v každej triede „venovali deň vode“- pozreli si zaujímavý dokumentárny film o význame vody pre život. Pri umývaní v umyvárni si pripomenuli, že voda je vzácna a treba ňou šetriť. Aká vie byť voda nezbedná... si deti vyskúšali rôznymi súťažami v nosení vody na lyžici, v pohári a pod. Po súťaži vodu použili na polievanie kvetov.

A gyerekek „a víznek szentelték a napjukat“ – ismeretterjesztő film megtekintése, takarékoság a vízzel, játékos versenyek

- Deň Zeme:

A Föld napja

- skrášlili sme školský dvor, sadili sme kvety a kríky, pozbierali sme smeti
az udvar szépítése, virág- és bokorültetés, szemétszedés az oviudvaron

- Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, egészségvédelem

- Zorganizovali sme pohybové aktivity a športové súťaže na školskom dvore
Mozgásos játékok és sportversenyek szervezése az udvaron
- Zapojili sme do projektu v oblasti dentálnej hygieny pod názvom „DoktorFrogy,,

Bekapcsolódtunk a Doktor Frogy száj- és fogápolási projektbe

- Týždeň zdravej výživy

Az egészséges életmód hete

- v materskej škole prebiehal mliečny a ovocný program
tej- és gyümölcsprogram az óvodában
- príprava ovocných a zeleninových šalátov spojená s ochutnávkou
gyümölcs- és zöldségsaláták készítése, kóstoló a szülők számára
- Pripravili sme nástenky a výtvarné práce k téme Zdravá výživa

Faliújság és képzőművészeti alkotások készítése a témában

- Marec – mesiac knihy

Március a könyv hónapja

Materská škola - Óvoda Ružový háj

Rok 2015 / 2015-ös év

Ochrana životného prostredia (environmentálna výchova)

Környezetvédelem

- Aktivity separácia odpadov, prevencia znečisťovania a poškodzovania životného prostredia

Aktivitások a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatosan, a környezetszennyezés és rongálás elleni küzdelem

Selektívny zber odpadu

Szelektív hulladékgyűjtés

Projekt Mesta Dunajská Streda a .A.S.A. – Súťaž s pánom Smietkom- zber papiera

Papírgyűjtés- a város és az .A.S.A. cég projektje

Vytvorenie rôznych detských prác z odpadového materiálu

A hulladék újrahasználása

Deň zeme

A Föld napja

Sadenie stromčekov na dvore, polievanie kvetín a kríkov, starostlivosť o rastliny

Faültetés az udvaron, növényekről való gondoskodás

Spoločné upratovanie na školskom dvore

Az óvodaudvar közös takarítása

Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, egészségvédelem

Dbieť o ochranu zdravia detí realizáciou pohybových a relaxačných cvičení a pobytov vonku.

Mozgásos és relaxációs gyakorlatokkal az egészség megőrzéséért

Na školskom dvore na dopravnom ihrisku v hrách s bicyklami a kolobežkami sme spoznávali dopravné pravidlá a dopravné značky- Projekt Dopraváčik

Az óvodaudvaron kialakított közlekedési parkban kerékpárokkal és rollereken gyakoroltuk a biztonságos közlekedés szabályait és a közlekedési táblák felismerését

Projekt Zdravé zúbky

Egészséges fogak c.projekt megvalósítása

Týždeň zdravej výživy

Az egészséges életmód hete

Zvýšená konzumácia ovocia a zeleniny (príprava ovocných, zeleninových šalátov, zdravých nátierok – ochutnávka v ŠJ)

Egészséges ételek – nagyobb mennyiségű zöldség- és gyümölcsfogyasztás, saláták és egyéb egészséges ételek készítése

V mesiaci máj na akcii Deň Rodiny ochutnávka nátierok v materskej škole

Ételkóstolás a szülők részére

Program školské ovocie, Školské mlieko

Projektek megvalósítása

Týždeň zdravej výživy - 18.október – zeleninové a ovocné misy a ich ochutnávka deťmi

Az egészséges életmód hete – zöldség- és gyümölcstálak készítése

18. mája – ochutnávka mliečnych výrobkov

Május 18. – tejtermékek kóstolója

Medzinárodný deň mlieka - zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov

Tej napja - ezen a napon a gyerekek több tejet, tejterméket kaptak az étkeztetés során.

Športové dni

Sportnapok

Detská olympiáda

Gyerekolimpia

Celý rok športové aktivity

Sporttevékenység az egész év folyamán

Rok 2016 / 2016-os év

Ochranu životného prostredia (environmentálna výchova)

Környezetvédelem

• Aktivity separácia odpadov, prevencia znečisťovania a poškodzovania životného prostredia

Tevékenységek a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatosan, a környezetszennyezés és rongálás elleni küzdelem

Selektívny zber odpadu

Szelektív hulladékgyűjtés

Projekt Mesta Dunajská Streda a .A.S.A. – Súťaž s pánom Smietkom- zber papiera

Papírgyűjtés- a város és az .A.S.A. cég projektje

Vytvorenie rôznych detských prác z odpadového materiálu

A hulladék újrahasználása

Deň zeme

A Föld napja

Sadenie stromčekov na dvore, polievanie kvetín a kríkov, starostlivosť o rastliny

Faültetés az udvaron, növényekről való gondoskodás

Spoločné upratovanie na školskom dvore

Az óvodaudvar közös takarítása

Deň vody

A víz napja

22. marca – súťaž pre deti: Čo vieme o vode?

Március 22. – verseny a vízről

Zdravý životný štýl, ochrana zdravia

Egészséges életmód, egészségvédelem

Dbáť o ochranu zdravia detí realizáciou pohybových a relaxačných cvičení a pobytov vonku.

Mozgásos és relaxációs gyakorlatokkal az egészség megőrzéséért

Na školskom dvore na dopravnom ihrisku v hrách s bicyklami a kolobežkami sme spoznávali dopravné pravidlá a dopravné značky- Projekt Dopraváčik

Az óvodaudvaron kialakított közlekedési parkban kerékpárokkal és rollereken gyakoroltuk a biztonságos közlekedés szabályait és a közlekedési táblák felismerését

Projekt Zdravé zúbky

Egészséges fogak c.projekt megvalósítása

Týždeň zdravej výživy

Az egészséges életmód hete

Zvýšená konzumácie ovocia a zeleniny (príprava ovocných, zeleninových šalátov, zdravých nátierok – ochutnávka v ŠJ)

Egészséges ételek – nagyobb mennyiségű zöldség- és gyümölcsfogyasztás, saláták és egyéb egészséges ételek készítése

V mesiaci máj na akcii Deň Rodiny ochutnávka nátierok v materskej škole

Ételkóstolás a szülők részére

Program školské ovocie, Školské mlieko

Projektok megvalósítása

Týždeň zdravej výživy - 18.október – zeleninové a ovocné misy a ich ochutnávka deťmi

Az egészséges életmód hete – zöldség- és gyümölcstálak készítése

18. mája – ochutnávka mliečnych výrobkov

Május 18. – tejtermékek kóstolója

Medzinárodný deň mlieka - zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov

Tej napja - ezen a napon a gyerekek több tejet, tejterméket kaptak az étkeztetés során.

Športové dni

Sportnapok

Detská olympiáda

Gyerekolimpia

Celý rok športové aktivity

Sporttevékenység az egész év folyamán

Protidrogová prevencia

Drogprevenció

Viedli sme deti k uvedomeniu si nebezpečenstva kontaktu s neznámymi osobami.

Az idegenekkel való kapcsolatteremtés veszélyei.

Lokálpatriotizmus – o histórii mesta

Lokálpatriotizmus – várostörténet

Vychádzka do mesta, návšteva Žitnoostrovského múzea

Várostörténeti séta, múzeumlátogatás

Bezpečné používanie internetu

Az internet biztonságos használata

Materská škola - Óvoda Széchenyiho ul.

Rok 2015 / 2015-ös év

- Enviromentálna výchova – krmidlo pre vtáčiky.
Környezeti nevelés – madáretetők készítése
- Marec mesiac knihy – výstava Moja najobľúbenejšia kniha
Március, a könyv hónapja – kiállítás: A legkedvesebb könyvem
- Športuje celá rodina – športové popoludnie s rodičmi na školskom dvore - význam pohybu pre deti – súťaže do ktorých sú zapojení aj rodičia.
Sportol az egész család – sportdélután a szülőkkel az óvoda udvarán – a mozgás fontossága a gyerekek számára – versenyek a szülők bevonásával
- Ochutnávka pomazánok- zdravá výživa v MŠ.
Krémsajtkóstolás – egészséges táplálkozás az óvodában.
- Zdravý úsmev – podpora každodennej dentálnej hygieny u detí – prednáška s lektorom (dentálnou hygieničkou), praktická ukážka.
Egészséges mosoly – a mindennapi fogápolás támogatása a gyerekeknél – fogorvos előadása, gyakorlati bemutató.

Rok 2016 / 2016-os év

- Enviromentálna výchova – krmidlo pre vtáčiky.
Környezeti nevelés – madáretetők készítése.
- Marec mesiac knihy – výstava detskej literatúry v materskej škole
Március, a könyv hónapja – gyermekirodalom-kiállítás az óvodában
- Športuje celá rodina – športové popoludnie s rodičmi na školskom dvore
Sportol az egész család – sportdélután a szülőkkel az óvoda udvarán
- Ochutnávka pomazánok- zdravá výživa v MŠ.
Krémsajtkóstolás – egészséges táplálkozás az óvodában
- Zdravý úsmev – podpora každodennej dentálnej hygieny u detí – prednáška a praktická ukážka s dentálnou hygieničkou
Egészséges mosoly – a mindennapi fogápolás támogatása a gyerekeknél – előadás, gyakorlati bemutató

Základná škola Gy. Szabó s VJM – Szabó Gyula Alapiskola

	Názov aktivity	Vyhodnotenie cieľa aktivity, prínos
1.	Ochrana životného prostredia	V rámci vyučovacích hodín a počas činnosti v ŠKD sa preberali témy –denný režim, základné hygienické a pracovné návyky, stolovanie a spoločenské návyky, vhodné oblečenie. V zimných mesiacoch žiaci prikrmovali vtáctvo, prostredníctvom vychádzok spoznávali prírodu a zvieratá vo svojom okolí. Počas celého šk.roka sme aktívne triedili odpad, vysvetľovali sme aké je dôležité odpad separovať

2.	Selektívny zber odpadu	Na škole sa uskutočnil týždeň zberu papiera/na jar a na jeseň/ ako druhotnej suroviny, žiaci však papier mohli nosiť v priebehu celého šk. roka
3.	Deň Zeme – 22.apríl	Aktivity na betóne-kreslenie-žiaci ŠKD. Tento deň je ekologicky motivovaný sviatok, upozorňujúc ľudí na dopady ničenia životného prostredia, a rozvíjajúcu diskúziu o možných riešeniach. Z tejto príležitosti pre žiakov 1. stupňa sme usporiadali súťaž v kreslení. U žiakov 2.stupňa sme usporiadali súťaž, cieľom ktorej bolo, aby žiaci preukázali svoju kreativitu v používaní odpadového materiálu na rôzne účely. Žiaci pripravili z umelých fliaš domčeky, stroma. Z iných predmetov nočnú lampu a rôzne iné veci. Najkrajšie najlepšie výkresy, resp. iné tvorby boli vyhodnotené a žiaci boli odmenení Žiaci 6.roč. mali oblečené zelené tričká a zasadili stromčeky na dvore školy. Žiaci 8.roč. sa zúčastnili na prednáške o ochrane životného prostredia, ktorá sa konala v školskej jedálni.
4.	Protidrogová prevencia	Užívanie alkoholických nápojov mladistvými a neploletými-prednáška pre žiakov 7.r.-25.febr.2015-téma: návykové látky. Užívanie drog sa stalo jedným z vážnych celospoločenských problémov. V rámci vyučovacích hodín chémie sme vysvetlili žiakom, že drogy ako poškodzujú zdravie a kvalitu života nielen ich užívateľom, ale aj najbližším. Drogy sľubujú radosť, prinášajú závislosť a smrť.
5.	Zdravý životný štýl,ochrana zdravia	Skupinový preventívny program pod názvom Duševné zdravie-v tr.7.b,7.c-v období jan.-jún.2016 Skupinový pr. program Duševné zdravie-partnerské vzťahy-9.a tr. v období sept.-dec.2016 S ochranou života a so zdravým životným štýlom sme zaoberali v 7.ročníku. Upozornili sme žiakov na zdravú stravu, na dôležitosť športovania a dodržania hygienických návykov. Predtým v rámci domácej úlohy žiaci napísali, čo jedli a pili jeden celý deň. Z odpovedí žiakov bolo vidieť, že jedia príliš veľa sladkostí, nejedia mliečne výrobky, ovocie a nepijú vodu. Študenti SZŠ v Dun. Strede pre žiakov 8. a 9. roč.pripravili zdravotnú prednášku – ako podať prvú pomoc pro rôznych zdravie ohrozujúcich situáciach
6.	Medzinárodný deň tabaku-nov.18.	Pre žiakov 7-9.roč. bola prednesená prednáška o škodlivosti fajčenia. Žiaci dostali informáciu, aké škodlivé látky obsahuje tabakový dym, aké choroby môže

		vyvolávať. Cieľom bolo poukázať na zdravotné riziká spojené so spotrebou tabakových výrobkov. Spotreba tabakových výrobkov je totiž jediná príčina úmrtí na celom svete, ktorej možno predchádzať. V súčasnosti má podľa WHO fajčenie na svedomí smrť jeeneého z 10 dospelých na celom svete.
7.	Týždeň zdravej výživy	Realizovali sme „Deň zdravia, „Deň jablka“, oboznámili sme sa ako sa najlepšie starať o svoje zdravie Na hodinách prírodovedy a prvouky sa žiaci pracovali s projektom: Správna výživa
8.	Užívanie alkoholických nápojov mladistvými a neplnoletými	Prednáška pre žiakov 7.roč.-téma: návykové látky- 24.febr.2016 Alkohol v detských rukách sa nachádza stále častejšie a stále v mladšom veku. V rámci vyuč.hod. chémie sme dôrazne upozorňovali žiakov na negatívne a škodlivé účinky alkoholu. Deti svoje nápady ako upozorniť na škodlivosť užívania drog a alkoholu nakreslili, ktoré sme vyvesili na nástenku.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ZOLTÁNA KODÁLYA S VJM – KODÁLY ZOLTÁN ALAPISKOLA

Dunajská Streda – Dunaszerdahely

2016

Környezetvédelem – environmentális nevelés

Papírgyűjtés

A májusi hónap folyamán 16834 kg, októberben 14567 kg papírt gyűjtöttek a tanulók.

Ültess fát!

Az "Ültess fát!" program folytatásaként idén az elsősöket érte a megtisztelő feladat, hogy fát ültessenek iskolánk udvarán. Legkisebb diákjaink nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a munkába. Feladatuk ezzel azonban nem ért véget, hiszen fogadalmat tettek, hogy a facsemetéjüket 9 évig együtt fogják ápolni, óvni és védelmezni. A programot a továbbiakban is folytatjuk majd, minden tanévben az első osztályosok fogják egy-egy fa elültetésével szépíteni iskolánk környezetét.

Szelektív hulladékgyűjtés

Szeptember 19-én ellátogatott hozzánk Kuka Manó és Megtisztít Felügyelő, azaz a Rivalda Színház néhány tagja, akik a Szeretlek Dunaszerdahely nevű akció keretén belül játékos, foglalkoztató előadást tartottak a szelektív hulladékgyűjtésről a 2. évfolyam tanulóinak. A gyerekek így megtanulhatták, mi is a hulladék és a szemét közti különbség, hogyan lehet újrahasznosítani az anyagokat szelektív gyűjtés után, milyen színű kukába, milyen hulladékot lehet dobni. Az interaktív előadás vicces, tartalmas, hasznos és igazán izgalmas volt a tanulók számára.

A víz napja

ÖKOnap az iskolában

A Víz Világnapja alkalmából a dunaszerdahelyi Kodály Zoltán Alapiskola idén is megrendezte egész napos programsorozatát.

A Budapesti Harmónium Egyesülettel közösen szervezett rendezvényen gazdag programban volt részük a Kodályosoknak. A kicsik a természetvédelemmel kapcsolatos feladatokat oldottak meg, valamint mozgásjátékokban mérhették össze az erejüket. A nagyobbak előadásokon vettek részt, a 6. évfolyamosok megtudhatták, hogy "mi van a csokinyusziban", a hetedikes és kilencedikes lányok pedig illatos krémeket, dezodorokat készíthettek. A legapróbbak a Házi Laborban érdekes kísérleteket végeztek, gázokat fejlesztettek szódabikarbóna, ecet, élesztő segítségével, tojást lebegtettek, csíráztattak, Fűfej Matyit készítettek.

A Föld napja

A Föld napja alkalmából iskolánk kilencedikesei facsémétéket ültettek, kialakítottak egy kisebb faiskolát az iskolaudvaron. A kémia-biológia teremben pedig egész nap nyomoztunk, ökolábNYOMot számoltunk. Miután elképesztően magas értékeket kaptunk, tehát jó nagy talpon élünk, közösen próbáltunk rájönni, hogyan kímélhetjük meg bolygónkat. A válasz egyszerű: élj ökosan!

Fotóverseny – Zöld bolygónk

Közlekedésre nevelés – Ésszel az utakon!

2016. október 26-án a harmadik évfolyam tanulói közlekedési előadáson vettek részt.

A gyerekek átismételték a már megtanultakat, és rengeteg új ismeretet is szereztek. "Lebilincselő" élményben volt részük.

Drogmegelőzés

Előadások a 9. évfolyam tanulói számára Az igazság a drogokról címmel.

Kultúrával az akadályok ellen

A „Kultúrával az akadályok ellen“ elnevezésű rajzverseny is részét képezte az egész napos rendezvénynek, amelyet a dunaszerdahelyi Velő Polgári Társulás szervezett. Az esemény célja az volt, hogy a mozgássérültek mindennapi életét megmutassa, és kultúrával „bontsa le” az egészségesek és a fogyatékkal élők közötti falakat. A rajzverseny fődíját iskolánk tanulója, Farkas Zsófia (8. évfolyam) kapta, míg Bachmann Barbara (7. évfolyam) díjazott lett.

A szép és egészséges fogakért! (4.A)

Iskolánkban nemcsak a lelkünk, hanem a testünk ápolására is nagy hangsúlyt fektetünk, ezért alsó tagozaton elindítottunk egy 4 interaktív előadásból álló programot, ami a szájhigiénára, a fogak ápolására helyezi a hangsúlyt. Az iskolázást Dalma néni végezte a gyerekekkel. Első alkalommal a gyerekek megtudhatták, miért kell fogat mosni, melyik a legmegfelelőbb fogkefe ehhez, majd egyesével elsajátították a helyes fogmosás alapjait, mindezt színes prezentáció és érdekes kísérletek segítségével!

Diákolimpia

Harmadszor került sor október elején az országos Diákolimpia megrendezésére. Fodor Mária tanítónéni szervezésével valósult meg a képzőművészeti verseny kiírása és lebonyolítása, amelynek eredményeképpen a Sportcsarnokban csodálhatták meg a versenybe beérkezett legjobb alkotásokat. A bekapcsolódó alapiskolák közül 9 intézmény 30 diákja és felkészítőpedagógusai kaptak meghívót az országos döntőre. Azünnepélyes megnyitó után ők a Kodály Zoltán Alapiskolában 4 órás kötetlen képzőművészeti foglalkozáson vettek részt, új eszközöket, modern képzőművészeti eljárásokat-technikákat ismerhettek meg. A tanultakat biztosan kamatoztatni tudják majd a jövőben. Iskolánk három tanulója két kategóriában ért el nagyon szép eredményt: Bachman Barbara 2., Fekete Eszter 3., míg Zsigárdi Sarolta az első helyen végzett. Gratulálunk a lányoknak, és további szép sikereket kívánunk. Kitűnően szerepeltek ugyanitt focistáink is, a csapat Ollári Attila tanítóbácsi irányításával a megtisztelő első helyen végzett.

Základná škola Á.Vámbéryho s VJM - Vámbéry Ármin Alapiskola

Prevenca 2016

Úzko spolupracujeme so špecialistami s PPP, s pracovníkmi z policajného zboru a so školským psychologom v témach:

1. trestnoprávna zodpovednosť mladistvých
2. prevencia drogovej závislosti
3. prevencia šikany
4. environmentálne aktivity
5. zlepšenie sociálnej klímy na škole
6. záchrana ľudského života

Do týchto aktivít sa zapájajú všetky ročníky počas celého školského roka:

- október 2015: 8.C - prevencia šikany na školách, kyberšikana
- november 2015: 9.A - kyberšikana
- december 2015: 8.A - prevencia šikany - prednáška policajtky v rámci triednickej hodiny
- december 2015: 7.B - kyberšikana
- apríl 2016: 7.C - prevencia drogovej závislosti
- apríl 2016: 7.B - prevencia drogovej závislosti
- apríl 2016: 7.A - prevencia drogovej závislosti
- apríl 2016: environmentálna činnosť „Deň Zeme“, sádzanie stromov
- máj 2016: záchrana ľudského života - prvá pomoc od odborníkov strednej zdravotníckej školy - interaktívne pomôcky
- jún 2016: 7.A, 7.B - záchrana ľudského života

V preventívnych programoch nám pomáhajú: zástupkyne PPP - H. Czajlik, E. Somogyiová, školský psychológ - R. Major a referentka PZ v DS, Sabina Balogh.

Ekologická výchova

Ekologická výchova na našej škole hrá dôležitú úlohu v každom školskom roku. Máme na programe výsadbu stromov, aj fotosút'áž na tému „Zem, naša krásna“.

Tento rok sme sa zameriavali na tému: EKOLOGICKÉ POVEDOMIE. Ekologické povedomie sa nedá kúpiť, treba pestovať pomaly, od útleho veku. Teda žiaci tento rok sa oboznámili zvykmi spotrebiteľov.

Žiačky environmentálneho krúžku ôsmeho ročníka urobili medzi žiakmi prieskum. Opýtali ich od piateho do deviateho ročníka - spolu 220 žiakov - aké majú oni a ich rodiny nákupné zvyky. Výsledky prieskumu boli veľmi alarmujúce. Preto sme sa rozhodli že zmeníme nákupné zvyky žiakov, a tým možno aj nákupné zvyky ich rodiny. Na internete sme našli princípy VEDOMÉHO NAKUPOVANIA. Tieto princípy zosumarizujú v 12 bodoch čo máme uprednostniť pri nakupovaní. Preto sme vymysleli jednu spoločenskú hru, ktorá sa zaoberá vedomím nakupovaním.

Do prípravy spoločenskej hry sme zapojili každého žiaka, kto mal záujem. Každí pozná hru: GAZDÁLKODJ OKOSAN. Na základe tejto hry sme navrhovali vlastnú spoločenskú hru: GAZDÁLKODJ ÖKOSAN.

Žiaci 5. ročníka sa zaoberali s témou znižovaním a separovaním odpadu. Poukázali na to, že nakupuje veľa zbytočných zabalených vecí.

6. ročník sa zaoberal témou kde nakupovať, aké produkty kúpiť. Pritom sa naučili, že výrobky nášho regiónu sú rovnocenné, dokonca lepšie ako dovážaný tovar. Tým pádom sa dospeli na to, že lepšie kupovať čerstvý tovar od miestnych výrobcov a farmárov, a najlepšie je piť vodu z vodovodu.

Žiaci 7. ročníka pri príprave vlastných projektov sa naučili, že máme veľa nákupných hriechov. Reklama podvedome alebo vedome ovplyvňuje naše nákupné správanie. Pokiaľ nákup neplánujeme vopred a o obsahu košíka sa rozhodujete až medzi obchodnými regálmi, nielenže nám nakupovanie zaberie viac času, ale aj viac minieme. Najväznejšie nákupné hriechy nakreslili, a ich kresby sme používali pri zostavovaní hry. Tabuľu spoločenskej hry sme nakreslili spoločne, a keď bola hotová, každá trieda vyskúšala hru. Žiačky environmentálneho krúžku odniesli aj mladším žiakom. V školskej družine sa hravo naučili, ako treba nakupovať, aby sme nezaťažili už viac prírodu.

S týmto projektom sme zapájali žiakov celej školy a dúfame, že sme zvýšili záujem o životné prostredie.

Környezetvédelmi foglalkozások az alsó tagozaton:

1.A osztály

Környezetvédelem célja a természet megóvása, a megújuló energiaforrások használatának támogatása vagy az energiahatékonyság növelése. Ennek érdekében az egyes osztályokban rendszeresen odafigyelünk az oktató-nevelői tevékenységünk során, hogy az életkoruknak megfelelően, minden egyes tanuló óvja, védje a természetet, a környezetét.

- ✓ Aktívan bekapcsolódunk a szelektív papírgyűjtésbe,
- ✓ A folyosón elhelyezett szelektív tárolók helyes használatára

- ✓ Kézműveskedésre természetes anyagokat /tobozok, gesztenye, falevelek/ használunk a munkánk során.
- ✓ Műanyag üvegek újrahasznosítása a tanítási órákon
- ✓ Műanyagkupakok gyűjtése a beteg gyermekek megsegítésére
- ✓ Minden alkalommal megemlékezünk neves napokról: Az állatok világnapja, Föld Napja, Víz Világnapja, Madarak és fák napja, Környezetvédelmi világnap-ezeket beépítjük az osztályfőnöki órákba, illetve a környezetismereti órákba is, de a mindennapok témái közé is.
- ✓ Sétáink során megbeszéljük, hogyan és miért kell védenünk környezetünket, a növényeket, állatokat egyaránt.
- ✓ Rajzversenyt szervezünk Földünk védelmével kapcsolatban a tanév végén, a tanulók szemszögéből.
- ✓ Spórolunk a villanyárammal /csak akkor kapcsoljuk fel a lámpát, ha írunk, vagy olvasunk/
- ✓ Takarékoskodunk az ivóvízzel.
- ✓ Szellőztetés rövid ideig, de több alkalommal történik a napnak bizonyos szakaszaiban.
- ✓ Ügyelünk az osztály tisztaságára, ha valaki valamit kiszór, veszi a seprőt, lapátot, s eltakarítja maga után.
- ✓ Az osztályban levő cserepes virágokkal is törődünk- szükségünk van zöld növényre is a tanteremben, ezt a tanulóink nagyon helyesen értelmezik is.

1.B osztály

A kérdéssel kapcsolatban két dolog jutott az eszembe. Az egyik, hogy az aktuális papírgyűjtéskor mindig mozgósítva vannak mind a tanulók, mind a szülők, hogy gyűjtsünk minél több papírt és ennek jelentőségét a tanulókkal mindig megbeszéljük, különös tekintettel az erdők védelmében. A másik dolog, hogy leginkább környezetismeret órán, de akár más alkalmakkor is, többször beszélgetünk a szelektív hulladékgyűjtésről, a petpalack, a fémpalack, a papír, a vas, üveg stb anyagok különválogatásáról és leadásáról. természetesen mindezt az elsős tanulók szintjére adaptálva.

1.C osztály

Iskolánk és környéke:

Biztonságos közlekedés feltételei

Közlekedési táblák és szabályok megismerése

Iskolánk és környékének tisztántartása és védelme

Megvalósítás: bemutatófilm, séta, online oktató játékok a helyes közlekedésről és táblákról, képzőművészeti munkák az iskolánkról és környékéről

Étkezési szokások – higiénia:

Iskolánk étkezdéje – belső szabályai

Illem és etikett az étkezés során

Egészséges és egészségtelen ételek – azok hatásai az emberi szervezetre

Az egészség harcosai: zöldségek, gyümölcsök

Megvalósítás: Az iskola belső rendjének tanulmányozása, prezentációk, kóstolók, beszélgetések, rajzok

Szelektív hulladékgyűjtés iskolánkban:

Hulladékok osztályozása

A folyosókon elhelyezett szelektív tárolók helyes használata

Az elhasználdott étkezési olajak és zsírok gyűjtése iskolánkban

Újrahasznosítás

Megvalósítás: hulladékok szétválogatása, kisfilm, a hulladék útja bemutató, szemétből műalkotás kisfilm, rajzok

Egészségesnek maradni a bacilusokkal és a vírusokkal szemben:

Személyi higiéniai szokások megerősítése

Közvetlen környezet higiénája – szellőztetés, ... stb.

Az évszakhoz illő megfelelő öltözködés

Megvalósítás: gyakorlati útmutatók, séta

Következő nagyobb foglalkozás tervezete:

Hulladékból műalkotás:

Kreativitás fejlesztése az újrahasznosítás jegyében

A Föld napja (április 22):

Tereprendezés, facsemete, virágok ültetése iskolánk udvarán

2.A osztály:

Szelektív hulladékgyűjtést igyekeznek betartani, főleg a papírt gyűjtik külön dobozba, hogy leadhassák a papírgyűjtésbe. Figyelmeztetik a szüleiket, hogy gyűjtsék az elhasznált olajat is.

2.B osztály:

A levegőszennyezés okai és következményei

Beszéltünk a szmogról, savas esőről, légúti betegségekről, ózonrétegről. Játékos tesztet töltöttünk ki, megnéztünk egy kisfilmet és volt, aki rajzot is készített.

Elmondtuk, hogy a járművek, gyárak juttatják a legtöbb szennyező anyagot a levegőbe, ezért, ha tehetjük füsttisztító berendezésekkel védjük a káros anyagoktól a környezetünket. A gyárkémények, az autó kipufogók sok füstöt juttatnak levegőbe. A szennyezett levegőben könnyebb megbetegedni, a növények sem fejlődnek szépen. A szennyezett levegő a lehulló csapadékot is mérgezheti.

A gyerekek meghallgattak egy mesét is, melynek címe: Patakmesé. A meséből kiderült hogyan "szenved" a patakocská a beleejtett konzervdobozoktól, miként válik színe barnássá. Viszont örült az esővíznek, de már az sem a régi a savas eső miatt, amelyet az autók kipufogógázai és a gyárkémények füstje okoz.

Beszéltünk a természetvédők munkájáról, miként küzdenek a környezetszennyezés ellen.

Meg kellett figyelniük, hogy az iskolába vezető úton, milyen környezet-szennyezéssel találkoznak, majd beszámolhattak róla egy reggelen.

2.C osztály:

Az osztály fő feladatai közé tartozik, hogy minden évben bekapcsolódunk az őszi-, valamint a tavaszi papírgyűjtésbe. Azon kívül, amit a tanulók a szüleik segítségével gyűjtenek, az osztályban is szelektíven gyűjtjük a papírt.

Újrahasznosított papírból készült füzeteket, rajzlapokat is használunk, ezzel is ráirányítva a gyerekek figyelmét arra, hogy ne pazarolják a papírt, ami fából készült.

Takarékoskodunk az energiával, röviden szellőztetünk, lekapcsoljuk a villanyt a szünetekben, nem folytatjuk a csapból a vizet feleslegesen.

A környezetismeret órán beszélgetünk az erdők, fák védelméről. Védett állatokról, növényekről képeket gyűjtöttünk, madárhangokkal ismerkedünk.

Folyamatos téma a talajszennyezés, hogy az eldobált szemét nem csak csúnya látvány, de szennyezi a környezetet. Fontos, hogy az osztályban rendet hagyjunk magunk után, ezzel tudatosan arra nevelve a tanulókat, hogy ne szemeteljenek a környezetükben.

A szobanövényeinket közösen gondozzuk, ezzel is ügyelve arra, hogy a tanulók tudatosítsák, mennyire fontos szerepe van a növényeknek életünkben, és széppé is teszik a környezetünket.

Őszi sétáink alkalmával ráirányítottuk a tanulók figyelmét egy- egy virágra, fára, rovarra, vagyis a természet szépségére. Az összegyűjtött falevelekből, termésekből képeket készítettünk.

3. A osztály:

A természetismeret órákon sokat beszélgetünk arról, hogyan spórolhatunk az ivóvízzel és a villamos árammal, valamint napközben mindig ügyelünk arra, hogy szünetekben lekapcsoljuk a villanyokat az osztályban, figyelünk arra, hogy ne folyjon a csapból a víz. Honismeret órákon, ill. kirándulások és séták alkalmával beszélünk a biztonságos közlekedésről. A műanyag palackok tetejéről lecsavarjuk a kupakot, s a beteg gyerekek javára gyűjtjük őket. A nagyobb papírt külön gyűjtjük papírgyűjtésre.

3.B osztály:

1.Szelektív hulladékgyűjtés – a tanulók a napi hulladékot a folyosókon elhelyezett tartályokba gyűjtik. Figyelmeztetik társaikat, hogy a megfelelő helyre kerüljön a megfelelő hulladék. Részt veszünk az évente kétszer megvalósuló papírgyűjtésben, az osztályban külön gyűjtjük a papírhulladékot.

2. Környezetvédelem: természetismeret és honismeret órák alkalmával megbeszéljük és megfigyeljük, hogyan védjük a környezetünket: újrahasznosítjuk a papírt, gondoskodunk az osztály növényeiről, nem dobáljuk el a szemetet, díszítésre és kézműveskedésre igyekszünk természetes anyagokat használni.

3.Biztonságos közlekedés – Amikor gyalogosan indulunk a városba, alkalmazzuk a közlekedési szabályokat: gyalogátkelőn haladunk át, figyelmeztető táblával állítjuk meg a járműveket, a járdán jobb oldalon haladunk.

3. C osztály:

Az osztály bekapcsolódott a környezetvédelembe, ami folyamatosan tart:

1. Biztonságos közlekedés
2. Hulladékgyűjtés
3. Faültetés
4. Madáretetők készítése, feltöltése
5. Takarékoskodás a villanyárammal és az ivóvízzel

4.A osztály:

Környezetvédelem célja a környezet megóvása, nagy hangsúlyt fektet az élhető, fenntartható környezet védelmére és kialakítására. Ezt szem előtt tartjuk az iskolában is, s erre neveljük diákjainkat. Ennek keretén belül minden évben kétszer hulladékgyűjtést szervezünk, ahol osztályozzuk a papírt.

A közlekedési neveléssel a természetismereti órákon, rajzórákon foglalkozunk.

Áprilisi hónap folyamán bokrokat, fákat ültetünk a fák erdők hónapja alkalmából.

Bekapcsolódott iskolánk az étkezési olaj és zsiradék gyűjtésébe a szülőkkel karöltve.

A palackok újrahasznosítását is szorgalmazzuk.

4.B osztály:

Aktívan bekapcsolódunk a papírgyűjtésbe évente kétszer, ahol szelaktáljuk a papírt /karton, újság+ egyéb/

Iskolánk környékén összeszedjük az eldobált papírt,ezzel is védve környezetünket.

A honismeret, természetismeret órákon nagy hangsúlyt fektetünk a növény- és állatvilág védelmére is.

4.C osztály:

Évente 2-szer papírgyűjtés.

Az osztály tanulói bekapcsolódnak a szelektív hulladékgyűjtésbe otthon és az iskolában is. Ősszel egy interaktív előadáson, oktatáson vettünk részt /KUKA MANÓ/.

Vannak családok, akik évente fát ültetnek kertjükben.

Biztonságos közlekedés oktatása, az 1.osztályban közlekedési park, valamint osztályfőnöki órákon.

Megemlékezés a Föld Napjáról, Víz Világnapjáról – a gyerekek projektekkel készülnek erre. Vetítés és beszélgetés keretén belül egy egész napot szánunk rá.

Základná škola, Jilemnického ulica

Vyhodnotenie aktivít za rok 2016

Recyklohry

Recyklohry sú školský recyklačný program, ktorého cieľom je prehĺbiť znalosti žiakov v oblasti triedenia a recyklácie odpadov a umožniť im osobnú skúsenosť so spätným odberom použitých drobných elektrozariadení a batérií. Pre žiakov máme v budove školy pripravené zberné nádoby na batérie.

V rámci tohto programu sme zaviedli aj zber použitých tonerov a cartigov.

Ekostopa

Ekostopa je edukačný program postavený na práci s internetovým kalkulátorom ekologickej stopy školy. Učiteľom poskytuje moderné vyučovacie metódy, námety pre projektové vyučovanie a využitie IKT vo vyučovacom procese. Žiakom sprostredkúva nové vedomosti pomocou hravých aktivít počas samotného vyučovacieho procesu.

Modrá škola

„Modrá škola – voda pre budúcnosť“ je dlhodobý vzdelávací program Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Hlavným cieľom programu je systematické budovanie pozitívneho vzťahu mladých ľudí k pitnej vode. Program je spracovaný tak, aby vhodnými formami a metódami zážitkového učenia pôsobil na rozvoj vedomostí a znalostí detí a mládeže o pitnej vode. Pre zapojené školy pripravila BVS možnosť exkurzií do vybraných objektov, ako napr. vodné zdroje, úpravne vody, rezervoáre pitnej vody, čistiarne odpadových vôd a Vodárenské múzeum.

Studňa Európy

Žiaci mali v rámci krúžku príležitosť zapojiť sa do výskumu, v ktorom analyzovali vzorku povrchovej vody z vodných tokov. Zistovali, čo všetko môže obsahovať povrchová voda v oblasti ich bydliska, teda na Žitnom ostrove. Diskutovalo sa o možnostiach udržiavania čistoty povrchovej vody a vodných tokov. Pri príležitosti osláv Dňa Zeme žiaci vypracovali „ekologické desatoro“. V rámci aktivity vyrobili vlajku Zeme z recyklovateľných, vyradených, či iných materiálov, ktoré by inak skončili ako odpad.

Chémia okolo nás

Základná škola sa pod záštitou Nadácie Pontis a Nadácie Allianz, zapojila do grantového programu Mladí vedci 2015 s programom Chémia okolo nás. Cieľom tohto programu bolo zapojiť žiakov školy do ochrany povrchových vôd Žitného ostrova, priblížiť im problematiku ich znečistenia a v neposlednom rade im zatriktívniť chémiu ako vyučovací predmet cez chemické pokusy, analýzy a práce v chemickom laboratóriu i mimo neho.

Strom života

Strom života je environmentálna, mimovládna, dobrovoľná a nezisková organizácia, nezávislá na politických subjektoch, registrovaná ako občianske združenie. Strom života ponúka programy environmentálnej výchovy, ktoré sú založené na systémových (holistických) základoch a zameriavajú sa na tému čistoty ovzdušia, na tému vodného a odpadového hospodárenia, biodiverzitu, na tému globálneho otepľovania a spotreby energie a na tému ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva vrátane záchrany technických pamiatok. Pozornosť venuje aj témam zameraným na osobnostný rozvoj detí a mládeže, predovšetkým na rozvoj tvorivosti, komunikačných a prezentačných zručností ako aj projektové riadenie.

Zelená škola

Našou prioritnou témou je zeleň a ochrana životného prostredia. Od septembra 2016 sme sa zapojili do projektu Zelená škola.

Medzinárodný deň Dunaja

Dunaj je považovaný za symbol integrácie Európy. Spája obyvateľov susediacich štátov, je jedným zo základných pilierov formovania kultúrno-spoločenských, hospodárskych a obchodných vzťahov. Obyvatelia podunajských krajín, vrátane Slovenskej republiky, si aj v tomto roku pripomenú **29. júna Medzinárodný deň Dunaja**.

V spolupráci s osvetovým strediskom sme uskutočnili dve prednášky o Dunaji.

Zber vrchnákov

Zber plastových vrchnákov má ekologický a humánný význam. Učíme deti, aby triedili odpad a nezaťažovali životné prostredie. Okrem toho ich počinanie môže pomôcť v liečení ich chorého rovesníka, na podporu charitatívnych projektov a podobne.

Prednášky s podporou Strednej odbornej školy chemickej, Vlčie hrdlo Bratislava

Učители Strednej odbornej školy chemickej pripravili pre žiakov 2.stupňa prednášky z rôznych oblastí chémie, ekológie a ochrany životného prostredia.

Lokálpatriotizmus – vedomostná súťaž o histórii mesta

- účasť na olympiáde z dejepisu,
- výchova k lokálpatriotizmu na hodinách regionálnych dejín nášho mesta,

- výchova k lokálpatriotizmu na historickom krúžku: návšteva pamätihodností Dunajskej Stredy (kostoly, Vermesova vila, Žltý kaštieľ, tvorivé dielne v ŽOSDS, cintoríny, návšteva všetkých kultúrnych pamiatok a pamätných tabúľ, ktoré nám zanechali minulé generácie – naši slávni rodáci, návšteva rekreačného strediska THERMALPARK, návšteva mestskej radnice so sprievodným slovom, cykloturistika – poznávanie blízkeho okolia, návšteva hasičského zboru, prechádzky mestom),
- vedomostné súťaže olympiáda z dejepisu – časť: Regionálne dejiny Dunajskej Stredy,
- školské kolá regionálnych súťaží, do ktorých sa zapájajú všetky ročníky na škole.

Práca v oblasti preventívno-výchovných programov

A. Program predchádzania a riešenia sociálno-patologických javov

Prevenciu sociálno-patologických javov realizovať ako neoddeliteľnú súčasť celého komplexu výchovy a vzdelávania v škole.

Hlavným cieľom týchto preventívnych programov je predchádzať a odstraňovať:

- poruchy správania,
- záškoláctvo,
- šikanovanie,
- agresivita,
- kriminalita,
- alkoholizmus a iné drogové závislosti,
- týranie, zneužívanie a zanedbávanie dieťaťa,
- presadzovať zdravý životný štýl, psychohygienu, boj proti obezite.

Na našej škole sa prevencia sociálno-patologických javov uskutočňuje prostredníctvom týchto preventívnych programov:

1. Piaty ročník – Projekt: Správaj sa normálne, v spolupráci s ORPZ DS – okresná koordinátorka drogových závislostí, Mgr. S. Baloghová. Stretnutie 2x mesačne, je to preventívny program s cieľom odstraňovania sociálno-patologických javov. Žiaci získavajú Osvedčenie o absolvovaní projektu.
2. Projekt „Naša cesta“ v spolupráci CPPPaP DS pre žiakov 2. stupňa ZŠ – lektorka psychologička Mgr. M. Somogyiová. Program modeluje emocionálne zrelého človeka. V tomto školskom roku v 7. B triede.
3. Projekt „Vieme, že...“ program boja proti zlu, násiliu, závislostiam, predsudkom, rasizmu a neproduktívnemu spôsobu života – autor M. Zelina . Projekt je určený pre žiakov 2. stupňa od 7. ročníka a vyššie.

Program sa realizuje v 7. C triede, v ostatných triedach podľa záujmu. Projekt realizuje vyučujúci, obyčajne na hod. ETV, niektoré témy môžu byť v spolupráci s okresnou metodičkou PZ DS (Mgr. S. Baloghová).

4. V rámci prevencie sociálno-patologických javov sa organizujú ďalšie prednášky a besedy v spolupráci s CPPPaP DS s psychologičkou Mgr. M. Somogyiovou, a sociálnou pracovníčkou H. Czajlikovou. (Boj proti agresivite, Boj proti šikanovaniu ...)

5. Projekt „Srdce na dlani,“ v spolupráci so psychologičkou Mgr. M. Somogyiovou z CPPPaP DS je určený pre žiakov 1. stupňa – je to program rozvoja multikultúrnej tolerancie žiakov proti násiliu na školách.

6. Motivačné rozhovory a diagnostizácia v spolupráci s CPPPaP DS, taktiež v spolupráci s ČŠPP DS. Pracovníčky poradne chodia do našej školy dvakrát mesačne.

7. Program „Čo chcem so svojim životom,“ – profesijná orientácia pre končiacich žiakov v spolupráci s CPPPaP DS.

8. Externá pracovníčka ČŠPP Dunajská Streda ul. Gy. Szabó – špeciálna pedagogička Mgr. Ž. Plutzerová, jedenkrát do týždňa – práca s integrovanými žiakmi.

B. V oblasti sexuálnej výchovy

1. Prednáška „Čas premien“ v spolupráci – s MP Promotion, s.r.o., ul. Nobelova 30, Bratislava, lektorka Mgr. Viera Čapová.

2. Interaktívna prednáška s gynekologičkou MUDr. J. Drieňovskou pre dievčatá.

3. Prednáška spojená s besedou s urológom MUDr. Buliščákom pre chlapcov.

Prednášky sú zamerané na získanie návykov, znalosti, noriem a postojov v oblasti vzťahov primárne medzi mužom a ženou.

C. Primárna prevencia drogových závislostí:

1. Prednášky, besedy v spolupráci s RÚVZ – mestským centrom podpory zdravia Dunajská Streda spojené s premietaním filmov: (Biele hroby, Výt'ah do neba ...) – boj proti drogám

2. 1. december – Svetový deň boja proti AIDS – interaktívna prednáška spojená s premietaním filmu.

3. Týždeň mozgu – interaktívna prednáška s premietaním filmu.

4. Prednášky, besedy, aktivity, videofilmy v spolupráci so Žitnoostrovským osvetovým strediskom Dunajská Streda.

5. Spolupráca so Slovenským Červeným krížom Dunajská Streda: interaktívne prednášky spojené s ukázkami – Ako poskytnúť prvú pomoc, Zdravá výživa, Aké čísla volať v prípade núdze...
6. V oblasti preventívno-výchovných programov neustála spolupráca so zriaďovateľom našej školy s Mestským úradom DS – vždy aktuálne podľa potreby.
7. Spolupráca s ÚPSVR DS v oblasti záškoláctva, starostlivosti o deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, detí v pestúnskej starostlivosti.
8. Spolupráca s Detským domovom „Nezábudka,, v Dunajskej Strede.

Bezpečné používanie internetu

V každom ročníku sa podľa vekových kategórií zameriavame na iný druh nástrah z portálu ovce.sk. Sú tam pre deti pekne spracované krátke rozprávky a test o danej oblasti.

5. roč – vírusy, osobné údaje,
6. roč – autorské práva, reťazový list a spam,
7. roč – sexualita na internete a jej škodlivosť (sexting, kybersex, pornografia),
8. roč – závislosti (hry, gambling),
9. roč – internetové podvody a šikanovanie – ako sa nestat' obeťou.

Športové dni

V rámci športových dní boli v roku 2015 na škole organizované nasledovné športové podujatia:

- novoročný turnaj vo futbale pre žiakov 2. stupňa,
- vybíjaná pre žiakov 5. ročníka,
- basketbalový turnaj pre žiakov 2. stupňa,
- medzitriedny turnaj vo futbale pre žiakov 1. stupňa.

Letné tábory

Letné tábory majú na našej škole dlhoročnú tradíciu. V programe letných táborov sú zastúpené:

- športovo-pohybové aktivity,
- návštevy významných miest (Bratislava, Gabčíkovo, ...),
- návštevy kultúrnych pamiatok,
- návštevy kultúrnych podujatí,
- súťaže,
- spoločenské hry.

Týždeň zdravej výživy

Naša škola je zapojená do programov školské mlieko a školské ovocie. Každý týždeň stravníci dostávajú ako doplnok k obedu mliečny výrobok a podľa jedálneho lístka aj čisté mlieko na pitie. Okrem dodávky ovocia a štiav ako podpora konzumácie ovocia na školách, sa snažíme stravníkom čo najčastejšie podávať zeleninu v podobe šalátov alebo oblohy k obedu a minimálne 2-krát do týždňa čerstvé ovocie.

Základná škola Smetanov háj

Prevenčia šikany:

- Deň pre bezpečný internet – beseda
- Beseda s policajtkou
- Bábkové divadlo o šikane v ŠKD
- Krátky film o šikane na INV

Protidrogová prevencia:

- Literárna súťaž Najkrajší list
- Beseda s lesníkom
- Výstava Hory a mesto v Bratislave
- Výtvarná súťaž Proti drogovým závislostiam bez hraníc
- Protidrogová prednáška z CPPPP
- Súťaž Najkrajšia protidrogová nástenka

Zdravý životný štýl:

- ASA – divadielko o triedení odpadov
- Zber papiera a opotrebovaných bateriek
- Celoročná súťaž Recyklohry
- Výstava ovocia a zeleniny
- Výtvarná súťaž Zelený svet
- Účasť na výstave domácich zvierat
- Beseda so zdravotníčkou
- Súťaž hliadok mladých záchranárov

Deň mlieka:

- Výstava mliečnych výrobkov
- Beseda a kvíz o mlieku

Deň vody:

- Nástenky
- Výtvarná súťaž hasiči

Deň Zeme:

- Nástenky
- Prianie pre našu Zem od našich žiakov
- Čistenie okolia školy
- Prednáška Kronika modrej planéty
- Športové aktivity:
  - Cezpoľný beh v Gabčíkove
  - Volejbalový turnaj
  - Turnaj vo frolbale
- Futbalový turnaj
- Súťaž záchranárov civilnej ochrany

Činnosť Mestskej polície – A Városi Rendőrség munkája

Preventívna činnosť v roku 2016 ako aj v predchádzajúcich rokoch bola vykonávaná v súlade so Stratégiou prevencie kriminality v Slovenskej republike, ako aj požiadavkami aktuálnej situácie na úseku sociálno-patologických javov v meste Dunajská Streda.

Prostredníctvom osobitných preventívnych činností v situačnej prevencii a prevencii viktimácie bola činnosť MsP zameraná na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov mesta, zabezpečenia podmienok dodržiavania verejného poriadku v meste, ako aj na prezentovanie činnosti MsP.

K hlavným oblastiam na úseku prevencie kriminality patrí prednášková činnosť. Výber tematiky besied bol prispôsobený potrebám, ktoré vyplynuli z vyhodnotenia aktuálneho stavu v oblasti dodržiavania verejného poriadku. Bol vypracovaný koncept prednášok a besied na ZŠ a SŠ, ktorý bol ponúknutý materským, základným a stredným školám v meste. Besedy boli zamerané na oblasť popularizácie práce MsP, prevencie kriminality a sociálno-patologických javov, prevencie drogových závislostí, prevencie šikanovania, dopravnej výchovy a významnou súčasťou bolo aj oboznamovanie mládeže s VZN mesta, ktoré sú touto vekovou skupinou najčastejšie porušované. V rámci práce s deťmi a mládežou sa realizovali aj ukážky z výcviku sebaobrany a taktickej prípravy policajtov MsP.

Nakoľko mestská polícia zamestnáva aj jedného psovoda, činnosť bola zameraná aj týmto smerom, t.j. prednášky policajtov boli spestrené aj ukázkami poslušnosti služobných psov.

V priebehu roku 2016 MsP v Dunajskej Strede pokračovala aj v realizácii projektov s tematikou prevencie kriminality, určených pre všetky vekové skupiny obyvateľov mesta:

- preventívny projekt „Bezpečné mesto Dunajská Streda pre“
- preventívny projekt „Dopravná výchova pre žiakov ZŠ“ - besedy
- MsP pre deti –doprava a bezpečnosť
- Prevencia drogových závislostí a fajčenia
- Prevencia alkoholizmu mládeže
- Prevencia obchodovania s ľuďmi
- Poznaj VZN mesta Dunajská Streda
- preventívny projekt „Spoznávame mestskú políciu“ -pre MŠ aj ZŠ
- Prevencia kriminality –ZŠ, SŠ
- preventívny projekt „Bezpečne doma i na ulici“ -seniori
- Prevencia šikanovania detí doma i na ulici
- preventívny projekt „Správaj sa normálne“ - spolupráca na projekte PZ SR
- preventívny projekt „Bezpečná cesta do školy“ - dozor nad bezpečnosťou školákov pri prechádzaní cez frekventované a exponované priechody pre chodcov pred vyučovaním a po vyučovaní
- preventívny projekt „Mestská polícia a kynológia“ – ukážky výcviku služobných psov MsP
- preventívny projekt „Bývajme bezpečne“
- výcvikový program „Výcvik sebaobrany“ –ZŠ
- schránka dôvery

Činnosť MsP bola zameraná aj na kontrolu reštauračných zariadení a iných verejných prístupných miest. Za účelom eliminovania podávania alkoholických nápojov mladým osobám bolo v roku 2015 a 2016 spolu realizovaných 68 akcií pod názvom „MLÁDEŽ“. Počas akcií bolo zistených 26 prípadov podávania alkoholu mladistvým osobám a v 6

prípadoch osobám mladším ako 15 rokov. Tieto prípady boli zadokumentované a odstúpené k ďalšiemu konaniu na príslušné mestské alebo obecné úrady.

V priebehu roka 2015 a 2016 bolo realizovaných aj 23 akcií pod názvom „TABAK“. Tieto boli zamerané na dodržiavanie zákona č. 377/2004 Zb. o ochrane nefajčiarov. Počas akcií policajti MsP zistili 39 prípadov, ktoré boli riešené v blokovaní konaní alebo pokarhaním.

Kampaň za popularizovanie separovaného zberu odpadu

Pod heslom Chráňme naše mesto! samospráva Dunajskej Stredy v spolupráci so spoločnosťou odpadového hospodárstva A.S.A. a agentúrou aPRimage 8. septembra 2016 spustila ďalšiu verejnoprospešnú kampaň. Organizátori začiatok kampane na propagáciu selektívneho zberu odpadu ohlásili na tlačovej besede vo veľkej zasedačke mestskej radnice. Kampaň potrvá do konca októbra. Verejnosť bude priebežne informovaná na facebookovej stránke "Mám ťa rád, Dunajská Streda".

Aj zníženie poplatku za odpad

Samospráva Dunajskej Stredy chce motivovať obyvateľov mesta na selektívny zber, aby na úseku odpadového hospodárstva vedela dosahovať lepšie výsledky. "Cieľom je samosprávy je chrániť životné prostredie a udržiavať čistotu v meste. Poriadok a čistotu v meste chcú dosiahnuť okrem iného pozitívnymi motivačnými prostriedkami a informačnou kampaňou. Ďalším dôležitým hľadiskom je, že v prípade dosiahnutia väčšieho pomeru selektívneho zberu odpadu je možné uvažovať o ďalšom znížení poplatku za odpad. Vyseparovaný odpad sa recykluje, teda sa neodváža na skládku", informoval primátor Dunajskej Stredy Zoltán Hájos.

Zatiaľ sa málo selektuje

Ester Méraiiová, riaditeľka komunikácie spoločnosti .A.S.A. na tlačovej besede informovala, že v zbere separovaného odpadu Slovensko zaostáva za okolitými štátmi. "Na Slovensku na jedného obyvateľa pripadne 320 kg odpadu, z čoho vyseparuje v priemere 20 kg. Je to menej ako 10%. V susednom Česku vytriedia takmer 40 kg, je to dvojnásobok." Dodala, že v separovaní sú úspešnejšie menšie mestá.

Kreatívna, pozitívna a motivačná kampaň

Kampaň upriamuje pozornosť na separovanie papiera, umelej hmoty a skla. Koordinátor kampane Szilvia Néveri Varagya zdôraznila, že každý odpad má svoje miesto. Informačná kampaň pozostáva z viac častí, je zameraná v prvom rade na mládež. Samospráva mesta v spolupráci so spoločnosťou na hospodárenie s odpadom .A.S.A. Slovakia v septembri vyhlásila pre základné školy mesta koordinovaný zber papiera. Školy obdržia peňažnú odmenu za pozbieraný papier. Navyše medzi najaktívnejšími školami vyhlásia víťazov aj v kategórii za najväčšie množstvo, ako aj v kategórii za najväčšie množstvo na jedného žiaka. Spoločnosť .A.S.A. Slovakia odmení dve víťazné školy vecnou odmenou v hodnote po 1000 eur, ďalej pre 40-40 žiakov z dvoch víťazných škôl organizuje exkurziu v modernej prevádzke spoločnosti na spracovanie odpadu v rakúskom Zisterdorfe.

Okrem toho divadlo Rivalda pripravilo frapantnú a dôvtipnú hru vyslovene pre žiakov 1. stupňa ZŠ mesta na propagovanie separovaného zberu odpadu. Na Žitnoostrovskom jarmoku detí očakávajú tematickými hrami a darčekmi.

Mladých ľudí kampaň oslovuje aj prostriedkami online komunikácie, na tému "Takto separuje naša trieda" vyhlásili súťaž v zbieraní lajkov na facebooku. Každá trieda ZŠ mesta s najväčším počtom lajkov vyhráva náučný zájazd do areálu spoločnosti v Dolnom Bare.

Obyvatelia Dunajskej Stredy na stránke www.selektuj.sk si pomocou interaktívnej mapy môžu vyhľadať najbližší kontajner v okolí bydliska na separovaný zber papiera, umelej hmoty a skla. Zároveň dostanú podrobnú informáciu o tom, čo patrí a čo nepatrí do jednotlivých druhov odpadu.

Kampány a selektív hulladékgyűjtés népszerűsítéséért

Óvjuk városunkat! jelmondattal 2016. szeptember 8-án újabb közérdekű kampányt indított Dunaszerdahely önkormányzata az .A.S.A. hulladékgazdálkodási vállalattal és az aPRimage PR ügynökséggel közösen. A szervezők a selektív hulladékgyűjtés népszerűsítését célzó kampány indulását a Dunaszerdahelyi Városi Hivatal üléstermében megtartott sajtótájékoztatón jelentették be. A kampány október végéig fog tartani. A facebook "Szeretlek, Dunaszerdahely!" oldalán a témában folyamatos tájékoztatás várható a következő hetekben.

Csökkenhető szemétdíj

Dunaszerdahely önkormányzata a selektív hulladékgyűjtésre szeretné ösztönözni a lakosságot, hogy a hulladékgazdálkodás területén jobb eredményeket tudjon elérni a város. "Az önkormányzat célja a környezetvédelem és a lakóhelyünk tisztán tartása. A rendet és a tisztságot a városban egyebek mellett pozitív motivációs eszközökkel és felvilágosító kampánnyal szeretnénk elérni. A másik nagyon fontos szempont, hogy amennyiben a selektív hulladékgyűjtés az eddiginél nagyobb arányú lesz, a szemétdíj további csökkentése is elképzelhető. A szelektált szemetet újrahasznosítják, vagyis nem kerül a hulladéklerakóra. Így ezután a szemétmennyiség után nem kell lerakási díjat fizetnie az önkormányzatnak - tájékoztatót Hájos Zoltán, Dunaszerdahely polgármestere.

Egyelőre kevés szemetet szelektálunk

Mérai Eszter, az .A.S.A. Slovakia hulladékgazdálkodási vállalat kommunikációjáért felelős igazgatója a sajtótájékoztatón arról számolt be, hogy a hulladék osztályozása területén Szlovákia lemarad a környező országokkal szemben. "Szlovákiában egy polgár évente 320 kilogrammot szemetel, ebből átlagban 20 kilogrammot osztályoz. Ez a mennyiség kevesebb mint 10 %. A szomszédos Csehországban egy polgár évente 40 kilogrammot szelektál, vagyis dupláját, mint a szlovákiaiak." Az igazgatónő azt is hozzátette, hogy a kisebb városok sikeresebbek a hulladék szelektálásában.

Kreatív, pozitív, motiváló kampány

Papír, műanyag, üveg - a kampány ezen hulladékok szelektálására hívja fel a figyelmet. A kampány koordinátora, Néveri Varagya Szilvia azt hangsúlyozta, hogy minden szemétnak megvan a helye. A tájékoztató kampány több részből áll, elsősorban a fiatalokat igyekszik megszólítani. Szeptemberben az önkormányzat az .A.S.A. Slovakia hulladékgazdálkodási

vállalattal közösen koordinált papírgyűjtési versenyt indít a város összes alapiskolájában. Az iskolák az összegyűjtött és leadott papírmennyiséggel arányos anyagi jutalmazást kapnak. Ezen felül a legszorgalmasabb iskolák között két kategóriában hirdetnek kiemelt győztest: a legtöbb papírmennyiséget, valamint az egy diákra eső, legnagyobb papírmennyiséget leadó iskolát díjazzák. A két győztes iskola egyenként 1000,- euró értékű tárgyi ajándékban részesül az .A.S.A. Slovakia jóvoltából, valamint egy ausztriai egynapos kiránduláson vehet részt a két győztes iskola 40-40 tanulója a cég korszerű zistersdorfi hulladékfeldolgozójában.

Emellett a Rivalda színház frappáns, vicces feldolgozásban, kifejezetten a dunaszerdahelyi kisiskolások számára készített darabbal népszerűsíti az alsó tagozatosok körében a szelektív hulladékgyűjtést. A Csallóközi Vásárban pedig a gyerekeket tematikus játékokkal és ajándéktárgyakkal várják.

A fiatalokat a kampány online eszközökkel is megszólítja: facebook lájkgyűjtő verseny indul "Így szeparálunk mi" témában. Minden alapiskola legtöbb lájkot begyűjtő osztálya egy tanulmányi kirándulást nyer a cég albári telephelyére. A www.szelektalj.sk weboldalon pedig a dunaszerdahelyi lakosok egy interaktív térkép segítségével kereshetik meg a lakóhelyükhöz legközelebb található osztályozott hulladékgyűjtő (papír, műanyag, üveg) konténert, egyúttal részletes tájékoztatást kapnak arról, hogy az egyes hulladéktípusba mi tartozik bele és mi nem.